

BRNĚNSKÝ LEVICOVÝ OBČASNÍK

ECHO

www.kscm-brno.cz • www.facebook.com/kscmbrno • ročník 27 • číslo 8 • 11. října 2018

K VÝSLEDKU LETOŠNÍCH KOMUNÁLNÍCH VOLEB

Každý z nás základní čísla, která jej zajímají, už zná. Je třeba otevřeně říci, že tak mizerný výsledek nikdo z nás neočekával. Přišli jsme o 4, tedy všechny zastupitele v Zastupitelstvu města Brna a o 19 (z 27) zastupitelů v zastupitelstvech městských částí. KSČM tak má pro následující 4 roky své zastupitele pouze v 7 MČ. Oproti r. 2014 jsme přišli o 2,6% hlasů. V reálném čísle to představuje pokles o 131.970 hlasů (39,6%).

Výsledek v jednotlivých městských částech je většinou zhruba stejný, často však jde o výrazné rozdíly oběma směry. Zvláštní ocenění si zaslouží výsledek voleb, stejně jako všichni, kdož se na něm podíleli, v Králově Poli. Jako v jediné městské části zde KSČM získala více hlasů než v r. 2014 (o 493) a udržela počet mandátů ve zdejším zastupitelstvu. Naopak značný propad hlasů jsme zaznamenali v Bystrci, Kohoutovicích a Brně-střed, dále v MČ Řečkovice, Brno-sever, Vinohrady a Židenice.

Nelze opomenout výsledek 1. kola senátních voleb. Kandidát KSČM Oldřich Duchoň získal 1.430 hlasů a umístil se tak na 5. místě.

Před městským výborem nyní stojí zásadní úkol: Důkladně a důsledně analyzovat příčiny našeho volebního debaklu. Tato analýza musí vzít v úvahu vše, co jakkoli souvisí s proběhlou kampaní. Tedy nejen uplatnění konkrétních forem kampaně, ale i další související okolnosti. Například vliv výrazně vyššího počtu subjektů, které se voleb zúčastnily. Nebo problém (a jeho příčiny) pokračujícího odklonu voličů od KSČM – volby v roce 2014: 6,73%, krajské volby 2016: 6,68%, loňské parlamentní volby: 5,53%. Prostě jde o to, že výsledek voleb není závislý pouze na vlastní volební kampani.

Současně musí městský výbor hledat a najít nové formy práce, které mu umožní zajistit i bez přímé účasti na práci zastupitelstva města realizovat své závazky vyjádřené ve volebním programu. Ten totiž ve volbách nepropadl. Hlasovalo pro něj na 5 tisíc voličů a získal 264.705 hlasů, které rozhodně nepatří do koše. Volební porážka v letošních volbách nemůže být důvodem, pro který by strana měla přestat prosazovat zájmy občanů, prostřednictvím konkrétních návrhů řešení obsažených ve volebním programu. Nejen v tomto zájmu bude třeba rovněž zintenzívnit spolupráci s přirozenými partnery, započatou právě v přípravě na volby.

Aleš Růčka

Komise ideově výchovné práce MěV KSČM v Brně

srdečně zve na **DISKUSNÍ ČTVRTEK,**

který se uskuteční **18. října 2018 v 17 hodin** na MěV KSČM v Brně, Křenová 67, sál v 2. poschodí.

Téma: "Vznik Československé republiky"

Úvodní slovo: Doc. PhDr. Miroslav Grebeníček, CSc.

Vážené soudružky a soudruzi, vážení občané Brna – voliči KSČM!

Dovolte mi, abych vám upřímně poděkoval za vaše hlasy pro kandidáty KSČM v letošních komunálních volbách a volbách do Senátu PČR ve volebním obvodu č. 59. Výsledek voleb bohužel potvrdil, že pokračuje dlouhodobý odklon voličské přízně naší straně, a to nejen v rámci našeho města. Městský výbor KSČM se bude podrobně zabývat zjišťováním skutečných příčin našeho neúspěchu ve volbách s cílem stanovení účinných forem, jež nám umožní i bez zastupitelů v ZMB prosazovat realizaci cílů stanovených ve volebním programu. Vaše hlasy nás k tomu zavazují, nedali jste je kandidátům KSČM zbytečně.

Ještě jednou děkuji.

Martin Říha, předseda MěV KSČM v Brně

ZASEDAL ÚSTŘEDNÍ VÝBOR KSČM

Co bylo hlavním cílem 4. zasedání ÚV KSČM, které se uskutečnilo v sobotu 15. září uvedl předseda ÚV Vojtěch Filip: *Abychom jako členové strany, jako funkcionářský aktiv, jako kandidáti do komunálních a senátních voleb - včetně štábů kandidátů a se všemi spolupracovníky, ať už jsou z řad veřejnosti či naši sympatizanti - zvládli volební kampaň ve městech a obcích a senátních obvodech tak, abychom byli co nejúspěšnější. Druhým důležitým úkolem bylo zabývat se ekonomickými otázkami.*

Ve svém projevu dále uvedl: *Česká republika se může vyhnout blížící se krizi, která je i při tom dobrém ekonomickém rozvoji před námi. Já chci zcela jednoznačně říct, že náš krok, který jsme učinili v červenci letošního roku, tzn. že jsme se podíleli na tom, že Česká republika má vládu s důvěrou, byl krok velmi riskantní, ale také velmi odpovědný, protože vláda bez důvěry by znamenala v Evropě zisk jiných na úkor České republiky, na úkor našich občanů. Pro nás to ale znamená, že jsme ve velmi odpovědné a složité situaci, ve které musíme na jedné straně nést tu odpovědnost, kterou jsme na sebe vzali, a na druhé straně velmi pečlivě plnit náš volební program, a každý krok, který děláme, správně prezentovat. Děkuji těm, kterým se to daří, žel, ne všude je tomu tak.*

Jak bývá zvykem, schválilo zasedání Stanovisko ÚV KSČM k aktuální politické situaci. Dále schválilo mimo jiné i balík dokumentů ekonomického charakteru – Kritéria pro poskytování dotací a půjček na hlavní a hospodářskou činnost ze Zajišťovacího fondu a Fondu oprav pro územní organizační jednotky KSČM, Statut volebního fondu, Statut fondu oprav a investic KSČM a Statut hospodářské rady ÚV KSČM. Mezi jiným vzalo zasedání na vědomí Předběžný návrh základní strategie KSČM k volbám do EP v roce 2019, Předběžný návrh volebního programu KSČM pro volby do Evropského parlamentu v roce 2019, Konsolidační plán

(Dokončení na straně 3)

Tiskové zprávy k jednání Zastupitelstva města Brna dne 4. září 2018

Po skoro osmi hodinách by se hodilo konstatovat „a je uděláno“. Neskutečné množství bodů, více jak tři sta, nedávalo předpoklad jednoduchého jednání ZmB. Již od začátku jsme proto upozorňovali i na nevhodnost zařazení takřka čtyř desítek tzv. bodů na stůl a požadovali jejich stažení. Obzvláště když pan primátor naznačil, že zřejmě svolá ještě jedno, mimořádné předvolební, zasedání zastupitelstva města. Tak uvidíme, co nás ještě čeká.

Vzhledem k diskusím o programu se až se zpožděním dostalo na dotazy, připomínky a podněty občanů. Mezi nimi nejvýznamnější byla ta vystoupení, vyzývající k odmítnutí plánu na umístění sochy Josefa II. na Dominikánské náměstí – přímo před Novou radnicí a okny pana primátora. Koalice byla nucena konstatovat transparentnost hlasování brněnské veřejnosti o soše Josefa II a jeho výsledku. Sluší se uvést, že na základě toho zastupitelstvo odhlasovalo „ne“ soše Josefa II. na tomto místě. Více občanů také vystoupilo proti zkrácení postupu pořizování změn územního plánu, zejména tam, kde by to vedlo k další, nedostatečně vyhodnocené developerské výstavbě. Tímto způsobem došlo také k výraznému znehodnocení rekreačního potenciálu Mariánského (kdysi Gottwaldova) údolí a to překročením jeho kapacity neboli únosnosti krajiny či míry jejího zatížení povolenou zde výstavbou objektu Singletrail.

Prvním očekávaně rozporuplným bodem (i proto jej sám primátor navrhl přehadit až téměř na závěr programu jednání) se stalo již evegrinové projednávání návrhu obecně závazné vyhlášky statutárního města Brna o regulaci hazardních her. Opět jsme upozorňovali, že při umožnění existence hazardu v Brně dochází k otevření nebezpečné a nevládnutelné Pandořiny skříňky. Požadovali jsme proto návrat k nulové toleranci hazardu ve městě a to bez rozlišení na hazard měkký nebo tvrdý. Dokážeme si totiž představit, že o povolení živých her na adrese ulice Benešova nás požádají i další „rádoby podnikatelské“ subjekty a pak nějaká parta „skořápkářů“ si oficiálně otevře „živnost“ na ulici přímo u Grand hotelu. Náš požadavek ovšem nebyl vyslyšen. Ani přes náš vstřícný návrh umožnit jen kasino pro hosty interhotelů jako součást jejich nabídky služeb tento požadavek náš i mnoha dalších kolegů zastupitelů nebyl vyslyšen.

Mezi dalšími body bylo i schválení akcionářské zápůjčky dnes již plně městské společnosti Veletřhy Brno, a.s., na rekonstrukci pavilonu C a výstavbu pavilonu nového. Věříme, že v tom není záměr koncentrovat světově známé brněnské výstavnictví jen do prostoru u vchodu z Křížkovského a otevření nebo až prodej zbývající části stávajícího areálu developerům. Schválen byl také chvalihodný záměr vzniku bytového družstva, který má umožnit výstavbu dostupného bydlení zejména pro mladé Brňany. Jsme rádi, že se daří dávat věci do souladu s naším volebním programem.

Naopak jsme se zdrželi souhlasu v případě směny městských nemovitostí s Masarykovou univerzitou. V této směně byl mimo jiné také tzv. Bílý dům na Žerotínově náměstí 6, pro Brňany známé dětské zdravotnické centrum a městské kulturní zařízení s veřejně využívaným sálem Břetislava Bakaly. Zastupitelé ovšem rozhodli o směně. Koalice si také schválila nákup akcií společnosti, která má vybudovat nový centrální objekt magistrátu. Mimo jiné se tím umožní opuštění mnohých stávajících objektů Úřadu města Brna na lukrativních místech ve městě. A toto se protlačilo úplně na konci volebního období. Mimochodem takových zásadních bodů, kterými se zavazuje nové zastupitelstvo na několik roků dopředu, bylo na tomto zasedání ZmB schváleno několik! To dosud nebývalo běžným zvykem.

Schvalovaly se také výsledky hospodaření statutárního města Brna (závěrečný účet) za 1. pololetí roku 2018. Z něho je vidět, že stále vážnou kapitolou výdaje (čerpány jen na 25%). Dle příslibu ing. Mrázka, našeho investičního náměstka primátora, na konci roku ale má být proinvestováno 90% z ročního plánu kapitálových výdajů. Uvidíme, jak se toto kouzlo zdaří.

Zpráva Policie k dopravě ve městě vyloudila úsměv na tváři zastupitele Říhy. Konstatuje se v ní totiž, že se nenaplnily katastrofické scénáře a doprava na ulici Dornych byla plynulá a bez chaosu! Dodáváme jen - asi tak jak na ostatních exponovaných místech Brna.

Zastupitel Martin Říha také požádal o konečné vyúčtování Velké ceny Brna (Grand prix České republiky), neboť zalistovací poplatek Dorně dosud není plně uhrazen. Podle primátora MŠMT ČR v nejbližší době podstatný doplatek uhradí. Z odpovědi na jeho interpelaci jsme se dozvěděli, že sledovaná výstavba Janáčkova kulturního centra (JKC) prý nemá zpoždění a pokračuje dle plánu. Což znamená, že již existující parkovací místa v jeho základech nebudou otevřena pro veřejnost. Škoda! Jeho prostřednictvím jsme také dali podnět na vznik chybějícího ekodvora v objektu Teplárny na Starém Brně.

Bohužel v rámci tohoto zasedání ZmB došlo také k porušení zákona v přímém přenosu, když od května letošního roku platí GDPR a bylo zveřejněno rodné číslo občana. Městu tím může vzniknout velká škoda! Proto byl akceptován náš návrh na přehodnocení stanoviska města k jeho žádosti. I tak jsme pomohli běžnému občanu.

K zasedání Zastupitelstva města Brna dne 25. 9. 2018

Na posledním, mimořádném, jednání ZMB nebyl předložen dokument Strategie Brno 2050, kvůli němuž mělo být původně hlavně svoláno. Nakonec byla předložena - a to k vzetí na vědomí - jen programová část, nikoliv očekávaná akční část která má specifikovat konkrétní aktivity a projekty pro nejbližší 2-4 roky.

Mezi podstatné patřily zejména ty body programu, v nichž byly předloženy návrhy Memorand o spolupráci (tedy veřejné deklarace shody) jako první předpoklad budoucí realizace velkých investičních akcí. Jsme rádi, že ve věci Multifunkčního sportovního a kulturního centra (haly) při ulici Křížkovského a stavby nového Velodromu se začalo konat. Je potěšující, že v tomto případě konečně zvítězil zdravý rozum a byla zvolena varianta multifunkční haly na místě starého velodromu. Tuto variantu jsme totiž prosazovali dlouhodobě a je také v souladu s naším volebním programem, který jsme představili v nedávné době. Stal se vhodnou příležitostí pro koalici něco pro sport a sportovní fanoušky udělat. Chce se jen postesknout - kdyby takových nápadů pro Brno vítězilo více! Cesta memorand by možná mohla být způsobem, jak zajistit, aby se nemusely z kapitálových výdajů města škrtat takové věci jako je oprava Lázní Rašínova, výstavba hokejového stadionu či modernizace a rozšíření Plaveckého stadionu Lužánky (přesun cca 52,6 mil. Kč z rozpočtu OŠMT do rezervy) a nemuselo být nedočerpano až cca 24 mil. Kč z rozpočtu Odboru kultury MMB (body 11. a 12. dnešního jednání ZMB).

Zastupitelstvo rozhodlo o umístění tří curlingových drah do objektu bývalého obchodu Billa v lokalitě Ponava. Toto rozhodnutí ale nemusí být až tak šťastné, rozhodně pro Brno nebude žádnou nekonfliktní procházkou. S tím spojená zvýšená návštěvnost této lokality totiž může komplikovat jednání s podnikatelem - vlastníkem nemovitosti v okolí. Pro nás je proto toto umístění ledové plochy považováno za provizorium, obzvláště když do dvou let se plánuje nová hala pro toto sportovní odvětví na Vodové ulici!

Nabízí se zde také otázka, pro nás určitě na místě, proč se před čtyřmi roky z úrovně městské části odepsala připravená stavba právě Curlingové haly na ulici Úvoz? Odepsané peníze za projekt byly a jsou penězi daňového poplatníka, tedy občana města! Měli jsme se chovat jako řádní hospodáři.

Již z toho je zřejmé, že po říjnových komunálních volbách bude zřejmě co napravovat, respektive bude nutné podívat se na rozhodnutí stávající koalice. Současně to potvrzuje, že vlastní volební priority v možné cíle politiky města „přetavuje“ až koalici dohoda, ale k jejich skutečnému naplnění může dojít až při využití všech věcných, finančních a časových možností, které se městu nabídnou. K tomu je ale potřebné mít vždy a včas vše připraveno, což rozhodně není možné říci o současné koalici.

Zastupitelé za KSČM:

Martin Říha, Helena Sýkorová, Daniel Borecký a Jiří Hráček

MALÉ ZAMYŠLENÍ ALEŠE RŮČKY K PŘÍPRAVĚ ČLENSKÝCH SCHŮZÍ ZÁKLADNÍCH ORGANIZACÍ NA KONCI ROKU

Ústřední výbor v letošním roce nepočítá s konáním výročních ani hodnotících členských schůzí. MěV KSČM v Brně je toho názoru, že členské schůze základních organizací strany konané na konci roku mají mít oproti ostatním členským schůzím konaným v průběhu roku zařazený i některé konkrétní body zajišťující vnitřní fungování ZO (minimálně hodnocení činnosti za uplynulý rok, plán práce na příští rok, schválení výsledku hospodaření a rozpočtu ZO na následující rok). V souvislosti s Rozpracování usnesení a závěrů X. sjezdu do podmínek městské stranické organizace. MěV konstatoval, že za zásadní výstup X. sjezdu je v této souvislosti třeba považovat úkoly: **1.) Zpracovat aktualizaci programu KSČM a projednat ji na celostranické konferenci KSČM a 2) Svolat celostranickou konferenci k řešení vnitrostranických otázek KSČM včetně ekonomiky strany.** Termín pro splnění obou úkolů byl stanoven na červen 2019.

MěV KSČM v Brně proto, především v souvislosti se záměrem zpracovat reálný podklad vycházející z názorů členů a členské základny pro připravované jednání obou celostranických konferencí přikročil ke stanovení programu členských schůzí ZO KSČM v Brně, které se uskuteční na konci letošního roku. Tyto členské schůze ZO by se měly stát i významným zdrojem podkladů pro zpracování konkrétních návrhů městské stranické organizace pro přípravu podkladů i jednání zástupců brněnské organizace na jednání celostranických konferencí, které se mají uskutečnit v příštím roce. Umožní to v duchu zmíněného materiálu MěV sjednotit obsahovou přípravu MěO na tyto konference v souladu s realizací hlavních úkolů, stanovených X. sjezdem strany. Důležitým úkolem bude rovněž, jak zdůraznil na 4. zasedání s. Filip prodiskutovat v členské základně program KSČM pro evropské volby.

Jaké by tedy mělo být obsahové zaměření Těchto členských schůzí? Základní organizace na členských schůzích zhodnotí svou činnost za rok 2018 a stanoví konkrétní úkoly, včetně postu-

Závěr volební kampaně KSČM v Brně

Dnešním dnem KSČM v Brně ukončí svou volební kampaň k letošním komunálním volbám a volbám do Senátu PČR ve volebním obvodu č. 59. Závěr kampaně se uskuteční formou setkání kandidátů do Zastupitelstva města Brna z předních míst kandidátní listiny a kandidáta na senátora dnes od 14 hodin v horní části Zelného trhu.

Volební program KSČM v Brně byl připravován dlouhodobě, sestaven byl na základě názorů a požadavků občanů města, a výsledků jednání členských schůzí a městské konference strany. Vedle volebního programu jsme přesvědčení, že k příznivému volebnímu výsledku přispěje i hodnocení úspěšné práce zástupců KSČM, byť pracujících v opozici, v průběhu celého minulého volebního období.

KSČM v Brně vedla slušnou kampaň, ve které se oprostila od jakýchkoliv útoků na své volební soupeře, což se nedá říci o všech. V naší kampani jsme se snažili využít všechny dostupné, především tradiční formy – plakáty, bannery, letáky, veřejná shromáždění. Důraz jsme kladli především na kontaktní kampaň, ale na i využití možností, jež skýtají elektronická média. Naše volební kampaň byla však výrazně narušena nenaplněním smlouvy na roznoš letáků do jednotlivých domácností.

Volební výsledky budou kandidáti a vedení Městského výboru KSČM společně sledovat v sobotu na sekretariátu MěV KSČM v Brně, Křenová 67. Již od 15 hodin budou přítomni připraveni průběžně zodpovídat případné dotazy zástupců tisku i dalších sdělovacích médií, jimž sem bude umožněn přístup.

Městský výbor KSČM v Brně
(Tisková zpráva ze dne 4. 10. 2018)

pu při jejich realizaci v roce 2019. V této souvislosti členské schůze v souladu se svými možnostmi a podmínkami pro práci:

- posoudí dosavadní práci organizace, výboru, stranických skupin. Provede kontrolu plnění úkolů z VČS v roce 2017;
- projednají stav a vývoj členské základny, možnosti přijímání nových členů, hospodaření ZO KSČM a rozbor placení členských příspěvků;
- zhodnotí svůj podíl na naplňování volebního programu KSČM na období 2014 – 2018;
- vyhodnotí svůj podíl na volební kampani pro letošní komunální (senátní) volby;
- posoudí možnosti rozvoje činnosti ZO KSČM a působení členů na veřejnosti, účinnost své práce navenek;
- podají náměty a připomínky k předběžnému návrhu volebního programu pro volby do Evropského parlamentu;
- podají náměty pro obsahovou přípravu celostranických konferencí k aktualizaci programu KSČM a k řešení vnitrostranických otázek včetně ekonomiky. Těmto námětům by měly odpovídat i konkrétní návrhy na změnu Stanov KSČM.

To, že městský výbor stanovil program nadcházejících členských schůzí pokládám za přínosné, především vzhledem k obsahu posledních dvou odrážek. Umožní to formulování konkrétních námětů týkajících se jak volebního programu pro volby do EP, tak obsahové přípravy obou celostranických konferencí. Jsem toho názoru, že členové strany a základní organizace mají mít zásadní podíl na tvorbě jakýchkoliv stranických dokumentů v samém počátku jejich tvorby a ne se pouze seznamovat s hotovým dokumentem.

ZASEDAL ÚSTŘEDNÍ VÝBOR KSČM

(Dokončení ze strany 1)

pro roky 2018 až 2021 a návrhy na kandidáty do Evropského parlamentu pro volby v roce 2019. Předložený návrh na vedoucího kandidáta pro tyto volby (s. Konečná) nebyl schválen.

Z důležitých úkolů, které zasedání stanovilo je nutno zdůraznit úkol podstoupit materiál "Předběžný návrh volebního programu KSČM pro volby do Evropského parlamentu v roce 2019" k dalšímu připomínkování předsedkyním a předsedům KV a OV KSČM, poslankyni a poslancům Evropského parlamentu za KSČM a kandidátům pro volby do Evropského parlamentu v roce 2019 za KSČM. Jak ve svém projevu zdůraznil s. Filip *potřebujeme, aby ten náš program pro evropské volby byl dobře prodiskutován v členské základně, proto je také předběžný, proto je v usnesení napsáno, že se bude projednávat v členské základně, a teprve připomínky nám pomohou k tomu, abychom schválili jeho konečnou verzi.*

Aleš Růčka

Výbor národní kultury v Brně
Vás srdečně zve na akci

*Slavnostní matiné k 100. výročí
založení republiky*

(pásmo hudby a poezie)

Úvodní slovo: **Marie VESELÁ**

Účinkují: **Věra BAKALOVÁ** – alt, **Marie SEDLÁČKOVÁ** – soprán,
Eva ŠKODOVÁ – housle, **František KRATOCHVÍL** – klavír

Datum a hodina konání: **pátek 26. října 2018 v 18.00 hodin**

Místo konání: Brno, **ZUŠ Smetanova 8**

(trolejbus č. 32 – zast. Smetanova, tramvaj 3, 11, 12 – zast. Grohova)

VSTUP VOLNÝ

SRDEČNĚ ZVEME NAŠI VEŘEJNOST, ČLENY, PŘÁTELE I SYMPATIZANTY

PAMĚTNÍ DESKA VYHNANÝM ČECHŮM

Poslední zářijovou neděli, přesně 80 let po tragických událostech, kdy v důsledku potupné Mnichovské dohody muselo opustit nakvap, často jen s rancí v rukou 350 tisíc lidí české pohraničí, utíkajíc před zfanatizovanými sudetskými Němci a postupující Wehrmachtem, byla v Křenové ulici č. 67 v Brně odhalena pamětní deska připomínající tyto smutné události z našich novodobých dějin. Čestnou stráž stáli členové ČsOL a KČP.

Desku na podnět VNK a Kruhu občanů vyhnaných z pohraničí navrhla architektka bulharského původu **Nina Žečeva** (foto), která sama jako dítě spolu s rodiči utíkala z Opavy. Po zaznění hymen české i slovenské republiky v podání operní pěvkyně Tani Soto Janošové vystoupil jediný řečník – muzeolog, badatel a neúprosný a neúnavný bojovník proti restitucím ve prospěch německé kolaborancké šlechty dr. Jiří Jaroš Nickelli. Mj. řekl, že musíme ukázat všem, nejen nepřátelům republiky, ale i hostejným, povrchně vzdělaným a ideově vzdáleným občanům na skutečnosti naší minulosti, které současný režim nejen zamlčuje, ale i hanebně selhává. Dodal také, že od převratu v roce 1989 se výuka našich dějin hanebně propadá a mladší generace nemá ponětí co se v letech po Mnichovu a za protektorátu u nás dělo. Pokud má, je zhusta zalavlena účelovými nesmysly a výmysly. Zdůraznil, že úkolem vlasteneckých organizací je odhalovat historickou pravdu o dějinách republiky té doby a tyto dějiny hájit a vykládat podle pravdy!

Slavnostní chvíli doplnila svými verši věnovanými roku 1938 předsedkyně VNK Brno, básnířka

Marie Veselá a zpěvem lidových písní duo folklorního souboru Břeclavánek. Se záznamu zazněla také slova herce Stanislava Zindulky, který jako šestiletý bydlel s rodiči v Jilemnici, prakticky za hraniční závorou a viděl utíkající rodiny s dětmi. Herec zdůraznil, že taková situace se už nikdy nemůže opakovat!

Velmi vydařené akce se zúčastnilo kolem 250 lidí, členů VNK, Kruhu občanů vyhnaných z pohraničí, KČP, Společnosti Ludvíka Svobody, Masarykovy demokratické akademie, ČSBS, Vlasteneckého sdružení antifašistů, ČsOL, Matice Čech

Moravy a Slezka a dalších vlasteneckých organizací reprezentujících nejen Brno, ale také například Břeclav, Znojmo, Prostějov, Olomouc, Ostravu a další místa. Z oficiálních institucí bylo zastoupeno jen krajské vojenské velitelství Brno. Z představitelů brněnské politické scény (někteří se z důvodu vrcholící volební kampaně omluvili) pouze zástupci KSČM, včetně místopředsedy ÚV KSČM Petra Šimůnka. Ostatním je patrně podobná akce lhostejná, nebo podobně jako vedení brněnské radnice zastávají vůči Němcům politiku omlouvání a usmířování.

Tibor DÁVID
(fotoreportáž autor a Václav Žalud)

OD MNICHOVSKÉ TRAGÉDIE UPLYNULO 80 LET

A předcházelo jí několik událostí, např. založení Sudetoněmecké vlastenecké fronty Konrada Henleina (2. října 1933), 11. - 13. března 1938 likvidace Rakouska Německem a slavnostní uvítání Adolfa Hitlera ve Vídni, Hitlerovy plány na likvidaci Československa (21. dubna a 30. května 1938). Henlein vytyčil požadavky na naše pohraniční okresy nepřijatelné pro Československo (24. dubna 1938), po zprávách, že se německá vojska pohybují k našim hranicím, vyhlásila čs. vláda mobilizaci (20. května 1938).

V dalším období proběhlo několik jednání mezi Anglií a našimi představiteli na úrovni velvyslanců, jako prostředník při jednání čs. vlády se Sudetoněmeckou stranou Konrada Henleina působila u nás britská mise lorda Waltera Runcimana (3. srpna - 16. září 1938), prezident Edvard Beneš odevzdal tzv. třetí plán na řešení sudetoněmecké otázky v podobě vzniku 5 žup pod vládou henleinovců (30. srpna 1938), čs. vláda přijala čtvrtý plán, který Henleinovy požadavky v podstatě akceptoval (5. září 1938), po Hitlerově projevu na sjezdu NSDAP v Norimberku se henleinovci pokusili o puč. V pohraničí bylo vyhlášeno stanné právo a pučisté utekli za hranice (12. - 13. září 1938). V Berchtesgadeně se sešel Hitler a britský premiér Neville Chamberlain a Hitler chce české pohraničí (15. září 1938). Vláda rozpustila Henleinovu

stranu (16. září 1938), Britové a Francouzi navrhli čs. vládě postoupit Německu pohraniční oblasti s více než 50 procenty německého obyvatelstva, což vláda odmítla (19. září 1938), po neobvyklém ultimatu velvyslanců Anglie a Francie vláda i prezident souhlasili s vydáním pohraničí (21. září 1938), po generální stávce vláda podala demisi a nastoupila úřednická vláda v čele s Janem Syrovým (22. září 1938), vyhlášena mobilizace, která proběhla velmi rychle s odhodláním chránit vlast (23. září 1938). Adolf Hitler, Benito Mussolini, Édouard Daladier a Neville Chamberlain v Mnichově podepsali dohodu, přijímající německé požadavky vůči Československu (29. září 1938), vláda mnichovský diktát přijala (30. září 1938), německá armáda obsadila naše pohraničí a vojáci se vraceli domů; spolu s obyvateli z pohraničí, které henleinovci vyhnali z jejich domovů (1.-10. října 1938).

Tehdy žijící i nové generace si kladou otázku: Měli jsme se bránit? A existují argumenty pro i proti. Edvarda Beneše mnichovský problém pronásledoval po celý další život. V londýnském emigraci psal paměti, v nichž se k tragickým událostem vracel. Pod názvem Mnichovské dny vyšly v roce 1968. Není od věci si knihu přečíst, i když je asi těžko dostupná.

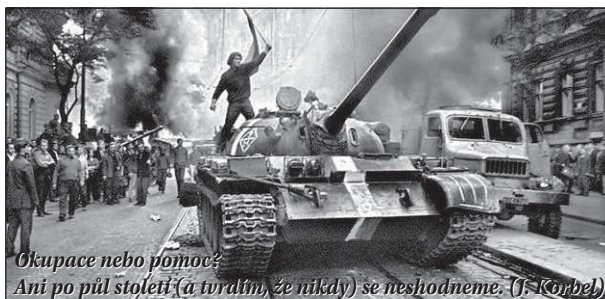
Karel Janiš

Lidové noviny uveřejnily ve dnech 20. července – 29. srpna 2018 seriál Okupace 68. Šlo o 30 dílů o hlavních tématech událostí den po dni. V úvodním rozhovoru Oldřich Tůma, v letech 1998-2017 ředitel Ústavu pro soudobé dějiny Akademie věd ČR, řekl, že se velmi rychle v Moskvě a satelitních metropolích prosadila interpretace, že vedení KSČ ztratilo kontrolu nad vývojem společnosti, dokonce nad vývojem komunistické strany, že v Československu nastala plíživá kontrarevoluce, která povede k postupné demontáži komunistického systému, což by se nakonec, nebýt vojenské intervence, asi skutečně stalo a pravděpodobně by to mělo podobný dominový efekt, jaký jsme viděli o dvě desetiletí později v roce 1989. (*Tato teze je podnětem k vážnému přemýšlení o vývoji v roce 1968 a v roce 1989!*) Do rozhovorů v Černé nad Tisou na přelomu července a srpna 1968 mohl Brežněv ještě doufat, že se KSČ vypořádá se situací sama. Později to vyhodnotil tak, že Dubček není schopen nějaké rázné akce a dokonce ani ochoten ji provést. Je možné se dohadovat, co by se stalo, kdyby Ludvík Svoboda nejel do Moskvy. Vláda a předsednictvo parlamentu mu říkaly, aby do Moskvy nejel. Sověti se dostali do slepé uličky. Zkrachoval jim plán s tzv. dělnicko-rolnickou vládou, nemáme žádné doklady o tom, že by měli v záloze plán nastolení přímého okupačního režimu, vyhlášení stanného práva nebo něco podobného. Ludvík Svoboda nabídl Sovětům východisko z této slepé uličky (*šlo mu o to, vrátit pozatýkané politiky domů!*). Dubček, Smrkovský a další měli strach o svůj život i pocit odpovědnosti, snažili se zabránit krveprolití. První Dubčekova reakce na intervenci byla, že skládá funkci. Pak se nechal přemluvit, že nemůže, že má odpovědnost. Rozhodující bylo, že stranické vedení bylo nejednotné a skupina Bilaků a Indrů byla určitě významnější, než že napsali nějaký dopis a na záchodku ho někomu předali. Reformisté se mohli pokusit dostat vývoj nějak pod kontrolu, ale zabránit invazi, to je otázka. I po invazi byl prostor k jiné politice. Jaroslav Šabata navrhoval ustavení komunistické strany českých zemí, která mohla mít reformní vedení. Od návratu z Moskvy vedli reformátoři jen ústupový boj, byli neustále slabší a nikdy nepřijali nabídku podpory ze strany společnosti. I Husák se asi domníval, že se mu podaří nějak vymanévrovat lidi kolem Bilaka, ale Brežněv nebyl tak hloupý, aby se o tuto nátlakovou skupinu nechal připravit.

Jiří Pehe, který často píše svoje úvahy do Práva, tentokrát v Právu 15. srpna v článku s titulkem Rehabilitujeme Pražské jaro uvádí, že čelíme zvláštní schizofrenii. Z výpovědí účastníků tehdejších událostí se vynořuje obraz společnosti, v níž sice oficiálně dál vládla komunistická strana, ale v níž se zásluhou reformního procesu v KSČ a celkové liberalizace poměrů společnosti probudila občanská společnost, která se až do invaze SSSR posilovala. Pražské jaro přes zrušení cenzury, otevření hranic, soudní rehabilitace perzekvovaných v 50. letech i výbuch tvořivé energie v kultuře vytvořilo atmosféru období svobody, bylo českými zákonodárci zařazeno do období totality, které prý trvalo nepřetržitě od roku 1948 do roku 1989. Stalo se tak, když parlament zřizoval Ústav pro studium totalitních režimů a musel definovat období totality, které má ústav zkoumat (*a brněnský dramatik Milan Uhde, tehdy vrcholný politík, řekl, že to je pokyn pro učitele, jak hodnotit léta 1948-1989, neboli zákon stanoví, hodnocení těchto let a jiné hodnocení je trestné?!?!).* Pehe uvádí, že Československo se za pražského jara měnilo v částečně svobodnou zemi s vládou jedné strany, která stáve víc tolerovala autonomní občanskou společnost i vznik nových subjektů, jakým byl KAN. Významní partajní ideologové snili o „třetí cestě“ v politice a hos-

podářství, objevily se návrhy na vojenskou neutralitu Československa. Pehe uvádí, že sovětské vedení mělo pravdu v jednom: Dubček a jeho spojenci ve vedení spustili proces, který měl svoji vlastní, zrychlující dynamiku a který měli stále pod kontrolou. Moskva věděla, že ve snahách reformní proces zastavit nelze už plně spoléhat ani na čs. ozbrojené složky. Bylo to vskutku nejspíš možné už jen s pomocí invaze. Debatu o tom, co pražské jaro v českých dějinách skutečně bylo, ale pokrývá bohužel legislativní paskvil, kterým hodili zákonodárci pražské jaro do jednoho pytle se zbytkem komunistické éry (*bylo by zajímavé uvést ty, kteří tento paskvil schválili, možná bychom se divili*). Pehe uvádí, že definice pražského jara coby jen jednoho období totalitního režimu je jen další z přešlapů českého politického antikomunismu, který v leccem přijal stejné černobílé vidění historie v podání KSČ v opačném gardu. Učitelé budou mít velké problémy žákům a studentům vysvětlit, co se tehdy vlastně stalo, včetně odpovědi na otázku, jak je možné, že celková míra pozitivního společenského vzepětí i řada literárních, filmových a divadelních děl, která vznikla v onom údajném období totality, nebyla překonána ani 30 let od pádu tehdejšího režimu. (*Potřebné hodnocení na ad-resu zapšklých antikomunistů!*)

V několika denících 18. srpna 2018 bylo Srpnu 1968 věnováno několik článků. Nejvíce jich bylo v Lidových novinách. Dramatik a politik Milan Uhde řekl, že situaci probíral s Janem Zábranou a Josefem Škvoreckým. Oba byli přesvědčeni, že socialismus s lidskou tváří nemá šanci a chování

Okupace nebo pomoc? Ani po půl století (a tudíž, že nikdy) se neshodneme. (J. Korbel)

naší politické reprezentace považovali za nezodpovědné dobrodružství. Byli si jisti, že to Rusové nemohou strpět. Díky jim Uhde tušil, že dojde na vojenské řešení, ale nevěděl, že to bude 21. srpna. Jiří Hájek vyprávěl, jak v roce 1968 seděl v Karlových Varech s Henrym Kissingerem a ten říkal, že jestli chcete dělat reformy, musíte si to dohodnout se Sověty. Nečekejte, že se vás ujme, svět je rozdělený a vy nejste ve sféře našeho vlivu. Dohodněte se, kam až můžete jít. To byla jediná cesta a na tom by nebylo nic ponižujícího, dodává Uhde, vždyť dohadování je nástroj politiky. A druhou cestu zvolil Ceausescu, když přijde s armádou, budeme se bránit, ale nepřišli, i když Rumunsko nebylo poslušné. Dubček neudělal ani to, ani ono. Traduje se jeho věta – *ja predsa nebudem Jánošíkom*. Byl příliš oddaný a jeho výkřik – *a toto urobili mně* – je komický. Byl důvěřivý a hodný, ale ocitl se v situaci, kdy tyto vlastnosti působí kontroverzně. Ludvík Svoboda zabránil tomu, že Rusové by si nechali Kriegela v Moskvě a jistě by ho zlikvidovali.

Redaktorka Lidových novin Petra Procházková píše o tom, jak na rok 1968 vzpomíná jeden z představitelů současné ruské inteligence Alexandr Genis, jeden z těch, kteří dnes nazývají invazi do Československa okupací: *„Kdyby nebylo tanků, Československo by se vrátilo do Evropy o 20 let dřív, a co víc, mohlo za sebou táhnout i Moskvu“*. A Procházková dodává, že jeho slovo „*kdyby*“ je sympatické především proto, že je od Rusa. A takových, kteří vnímali a vnímají okupaci Československa stejně, bylo tehdy i dnes málo. Slavných sedm statečných, kteří vyšli na Rudé náměstí protestovat proti invazi a desítky lidí, kteří v tehdejší Sovětském svazu vyjádřili nesouhlas. To bylo na 290 milionů obyvatel chabé. Většina lidí o událostech věděla minimum nebo nic a věřila oficiální verzi – a ta byla jednoznačná: záchranná akce, mise, která má udržet naše slovanské bratry v pevném, přátelském objetí, jež jim zaručuje bezpečí a blahobyt. Ubráníme naše západní hranice před imperialisty, kteří nás chtějí zničit a zblblí Čechoslováky natolik, že se pustili do revoluce. Až nevědí, co dělají. Až to díky nám a našim zbraním pochopí, budou nám vděční.

20. srpna 2018 a zejména 21. srpna vysílala ČT 24 speciál, v němž se po celý den střídaly záběry z pražských ulic po příchodu sovětských tanků na Václavském náměstí a u budovy Čs. rozhlasu, kde hořely domy a bylo mrtvých občanů.

Byly záběry i z Brna, Ostravy a Liberce. A hlavně mnoho komentářů od řady publicistů i pamětníků. U budovy Českého rozhlasu v Praze byl pietní akt k uctění památky tehdejších obětí události.

Ale jak uvedl István Léko, šéfredaktor Lidových novin v deníku 24. srpna 2018, z pietní vzpomínky se stal televizní kotel rozvášněných bojovníků, kteří tam nepřišli vzpomínat, ale ventilovat svoji frustraci z přítomnosti některých státních představitelů. Křičeli, nadávali, uráželi, hlasitě a sprostě, a sami sebe pasovali do role morálních soudců, kdo má či nemá právo na pietním shromáždění promluvit. Ta zášť byla nečekaná. Lidé se tam vždy chodívali poklonit padlým a raněným, tiše a s pokorou. Spílání a pískot předsedovi vlády je sice projevem svobodného vyjádření názoru, ale naprosto nepřijatelným na pietní akci.

V podobném duchu odsuzujícím uvedený křik při pietním aktu bylo uvedeno mnoho dalších komentářů. Např. pravidelný komentátor v Lidových novinách Jiří Hanák 25. srpna 2018 označil protestující za letku profesionálních demonstrantů a důvod jejich počínání vidí v chudobě jejich ducha. Ondřej Neff, spisovatel a novinář, v Lidových novinách 22. srpna 2018 napsal, že agresorovi se nepodařilo ospravedlnit vpád půlmilionové armády ozbrojenou kontrarevolucí v Československu. Ale o několik vět dále napsal, že diktaturu může fatálně poškodit a zlikvidovat její vlastní pokus o reformu, což se v roce 1968 téměř stalo a o dvě desetiletí později k tomu došlo v SSSR. V něm se komunistický režim zhroutil a průběh pražského jara i srpnové rezistence

k tomu přispěly. A Petruška Šustrová v Lidových novinách 24. srpna 2018 uvedla, že to chtělo, aby sami Dubčekové a další přistoupili na myšlenku, že představují menší zlo než „vláda“ Indry a Bilaka, že společnost zkrotí laskavější rukou. A to se stalo. A hrála přitom roli i další otázka: jak by bez těch jimi nepozvaných tanků zabránili dalšímu vývoji, jak by zabránili vzniku legální opozice a svobodným volbám s víc než jednou kandidátkou? (*Ondřej Neff a Petruška Šustrová prozradili, oč v roce 1968 vlastně ve skutečnosti šlo.*)

Herec a technik i malíř Jiří Anderle v obsáhlém rozhovoru v Lidových novinách 25. srpna 1968 řekl, že při hodnocení 60. let myslí na svoji babičku, která si nakládala do flašky od okurek bezinky. A jednou to chtěla mít moc dobré, tak tam dala víc cukru, víc bezinek a ono jí to na skříní bouchlo. A celou místnost musela vymalovat. Tak to bylo i v tom šedesátém osmém. Chtěli jsme to mít moc hezké, chtěli jsme i neutralitu, svobodné volby a zrušili jsme cenzuru a ono to bylo jako babičce ty bezinky. Prsk a bylo to (*a Václav Klaus to celé u nás „vymaloval“ a pohřbil to krásné pražské jaro – viz o jeho úvaze ve Strípkách v tomto čísle Echa*). Jiří Anderle uvedl, že jsme měli vládu jedné strany a jsme rádi, že to skončilo, ale není tohle u nás taky vláda jedné strany, vláda peněz?

Václav Klaus ml. v Právu 27. srpna napsal, že uplynulý týden dominovaly vzpomínkové akce na srpen 1968 a dodal, že nějaké historie se skoro nepřipomínají a jiné mají v televizi 24 hodin speciální studio „38“ a demonstrace před ambasádami Británie, Německa, Itálie a Francie, které nám před 80 lety ukradly třetinu republiky. Václav Klaus ml. nefandí tomu, že se k historii přistupuje separovaně. A dodal, že srpen 1968 prodloužil standardní komunismus na našem území o 20 let. Srpnová invaze znamenala ve světovém kontextu definitivní zlom a úpadek klasického komunismu, začátek jeho zániku. Při prvním otřesu impéria komunismus nikdo nehájil a rozpadl se. Autor článku upřímně nenáviděl Měsíc československo-sovětského přátelství, tu výzdobu, stádní akce, trapné řečnění. Stejně jsou mu protivné současné Týdny česko-ruského nepřátelství. Klidně se máme vztekat, ale Rusové jako národ byl největší obětí komunistické diktatury. Miliony mrtvých. Na rozdíl od České republiky mají komunisty v opozici, my ne. Na závěr autor uvádí, že historie není tak jednoduchá, má se ale o ní mluvit, má se připomínat. Ale ne stylem, že když někdo myslí drobátko něco jiného nebo z jiného úhlu pohledu, tak má držet hubu. (*Jabko nespadlo daleko od stromu, používá pojem nikde neexistujícího komunismu tak, jak jeho táta.*)

Na závěr uvádím, že prezident republiky navštívil 28. srpna amerického velvyslance v jeho sídle, a nikoliv velvyslanec prezidenta republiky v Lánech. Kdyby před listopadem 89 navštívil prezident sovětského velvyslance v jeho sídle, to by byl krávil v Hlasu Ameriky. U nás je nyní klid.

★ ŠLI PŘED NÁMI

Josefa Faimonová – 75. výročí smrti

Narodila se v Brně-Lišni 18. srpna 1911 v rodině dělníka v kamenolomu jako čtvrté dítě. Narodilo se ještě šest dalších dětí, ale tři z nich umřely podvýživou. Faimonovi žili v jedné místnosti a i z ní je domácí pán vystěhoval, protože nezaplatili dluh 80 Kč za nájemné. Oběd vařila maminka mnoha dětí v kamínkách na ulici, než jim obec přidělila místnost bez veškerého příslušenství. Dětství měla Josefka velmi těžké. Otec dřel od rána do noci v kamenolomu a děti brzo ráno a po vyučování chodily do lesa sbírat lesní plodiny, které maminka chodila prodávat na trh k získání prostředků na koupi bochníku chleba pro početnou rodinu. Obvyklou stravou byla hořká káva z melty, bramborová kaše bez omáčky zředěná vodou s rozmačkaným rybízem anebo i jen kousek suchého chleba.

Od 7 let Josefka cvičila v DTJ a později v FDTJ. Po ukončení obecné školy se živila prací na velkostatku, praním a úklidem v domácnostech paniček. Večer působila jako vedoucí žákyň v tělocvičně a později jako členka v organizaci mládeže KSČ v Lišni. Rozšiřovala tisk KSČ, navštěvovala schůze, podílela se na organizování slavností, shromáždění, akcí solidarity se stávkujícími horníky v rosicko-oslavanském revíru, stávek ve prospěch nezaměstnaných. Po rozpuštění KSČ se zapojila do činnosti ilegální KSČ na Brněnsku, Hradecku a v Praze. Byla spolupracovnicí a spojkou II. ilegálního ústředního vedení KSČ a členkou III. ilegálního ústředního vedení KSČ.

3. září 1941 byla zatčena gestapem a stala se obětí nejhorších metod výslechů gestapa včetně použití omamných prostředků. Ale snaha dostat z ní informace o spolubojovnících byla marná. Poněvadž nechtěla riskovat jejich prozrazení, skončila dobrovolně svůj život v pankrácké věznici 12. října 1943.

Karel Janiš

★ ŠLI PŘED NÁMI

Gustav Kliment – 65. výročí smrti

27. října 1953 skončil život rodáka z Třebíče, kde se narodil 3. srpna 1889 v rodině koželuha, život strojního zámečnicka, účastníky 1. světové války v Rusku a bojů sovětské moci s bělogvardějci, předsedy trebičské dělnické rady v roce 1920, delegáta ustavujícího sjezdu KSČ 1921, starosty Třebíče v roce 1925, poslance Národního shromáždění, vedoucího představitele KSČ v Ostravě, vězně Dachau. Po válce byl opět poslancem Národního shromáždění, členem ÚV KSČ, v letech 1950–1952 ministrem průmyslu a poté předsedou Ústřední rady odborů. Vždy skromný funkcionář KSČ, který měl na mysli zájmy lidí živících se poctivou prací rukou i ducha.

Karel Janiš

Bylo mi pět a půl roku, když jsem přišla do Ženské útulny Marie Stejskalové v Brně, která byla na tehdejší rohu ulic Falkensteinerovy (dnešní Gorkého) a Úvoz. Byl to domov pro bezprizorné děti. Tam jsem začala chodit do první třídy. Naše škola byla na Mendlově náměstí.

V útulně jsme se měly dobře, měly jsme pevný denní řád a pravidelnou stravu. Trestány jsme byly bitím a to jen tehdy, když jsme nedodržovaly řád útulny. Náš denní režim byl jednoduchý. Ráno jsme měly rozcvičku, mytí, úklid postelí, snídani a cestu do školy. Ze školy jsme se musely vracet včas, abychom se umyly a naobědvaly. Potom jsme psaly úkoly a učily se na příští den do školy.

Pak jsme mohly jít hrát si ven a to do pěti až šesti hodin večer. Venku jsme hrály různé hry, které dnešní děti už pravděpodobně ani neznají. Byly to hry s míčem (školky), se švihadlem, na slepou bábu, rybičky, rybičky rybáři jedou, chodí pešek okolo a jiné dětské hry. Hrát jsme si chodily na Obilný trh, Špilberk, Tivoli (dnešní Komenského náměstí) a Kraví Horu. Vždy se k našim hrám přidávaly cizí děti z okolí, se kterými jsme se přátelily. Kromě her jsme zpívaly lidové, národní písně a učily se tancovat Českou a Moravskou besedu.

Bídu, která byla všude kolem nás jsme příliš nevnímaly i když jsme poznaly hladové děti, žebráky, potulné zpěváky a lidi, kteří nabízeli ke koupení různé drobnosti i ubohá obydlí dětí, které si s námi hrály. Vše to patřilo ke všedním dnům tehdejšího života.

Pak přišel rok 1938 a najednou se kolem nás vše změnilo. Lidé začali hovořit o válce, nám v útulně změřili hlavy a dali plynové masky. Také nám ukázali kryt, kde se v případě války ukryjeme. Horší však bylo, že mnohé děti, které si s námi dříve hrály, se přestaly s námi stýkat, často nám nadávaly, že jsme něco špatného, že jim budeme jednou sloužit a svět bude patřit jim. Německé ženy začaly chodit v německém oblečení (Dindru) a české ženy nosily svrážy.

Mezi námi dětmi začaly často četné potyčky a bojůvky. Za to jsme byly ve škole i útulně kárány. Ve škole jsme byly rozděleny na Česky a Němky. Mnoho z dětí nebylo německých, ani neumělo německy a přesto tvrdily, že jsou něco víc než my.

My jsme byly vychovávány k lásce k vlasti, ctily jsme pana prezidenta, stály v pozoru před naší vlajkou i při znění naší státní hymny, ať byla hrána kdekoli.

Na jaře, v březnu nebo v dubnu, jsme přišly ze školy a v útulně bylo vše vzhůru nohama. Dospělí snášeli z půdy do jídelny slamníky. Útulna se změnila na ubytování rakouských uprchlíků. Všude bylo slyšet němčinu a nám byly přiděleny do ložnic děvčata, která s rodiči přišla. Chlapci zůstali spát s rodiči v jídelně.

Se mnou v postýlce spala Marie, se kterou jsem se spřátelila i když jsem její řeči nerozuměla. Děti jsou už takové. Z její řeči jsem vyrozuměla, že do její země přišel Hitler a tak musela s rodiči utéci, jinak by byli zavražděni nebo zabiti. Vyřizovali si dokumenty na odjezd do Ameriky. Tak jsme bydleli asi tři měsíce.

Když jsme odjížděly na prázdniny do Veverské Bytíšky, rozloučila jsem se s Marií a když jsme se po prázdninách vrátily, už byla Marie se všemi rakouskými občany pryč. Na krátkou dobu se život vrátil do starých kolejí.

Asi v polovině září k nám přišel do třídy český důstojník a oznámil nám, že se prostory zabírají a bude v nich zřízen lazaret pro zraněné vojáky. Udělal nám přednášku, abychom zůstaly věrné vlasti a nezapomněly, že jsme Češky. Další den jsme šly z útulny pěšky do Veverské Bytíšky, kde jsme až do listopadu chodily do školy. V útulně byli zatím umístěni uprchlíci z českého pohraničí.

Od konce září jsme viděly, jak lidé kolem nás pláčí, stojí v hloučkách a mluví o zradě. Ve škole nám učitelka sdělila, že přes mobilizaci našich vojsk a veškerou snahu bránit svoji vlast, musela se naše vojska stáhnout, protože jsme byli zrazeni velmoce-

mi Francií a hrdým Albionem – Anglií a naše pohraniční území (tzv. Sudety) bylo odevzdáno Němcům. Češi opouštěli svůj rodný kraj a před Němci prchali do vnitrozemí, které se pak jmenovalo Böhmen und Mähren. Naše vláda v čele s prezidentem Edvardem Benešem opustila republiku a usídlila se v exilu v Anglii. Prezidentem se stal Dr. Hácha a s ním ve vládě zůstalo pár zrádců jako jednooký generál Syrový, na kterého se národ nejvíce spoléhal a přirovnával ho k Janu Žižkovi z Trocnova.

Přešlo pár zimních měsíců a přes smutné vánoce se pomalu blížilo jaro. Pak přišlo ráno, kdy mrzlo a padal sníh a my slyšely velmi hlučnou vojenskou hudbu, která přicházela z Mendlova náměstí.

Velké překvapení nás čekalo, když jsme šly do školy. Na všech domech vlály prapory s hákovými kříži a obrazy Adolfa Hitlera. Na Mendlově náměstí stály polní kuchyně s velkými kotli, u kterých stáli v řadě čeští lidé s konvičkami a němečtí vojáci jim cosi do nich nalávali. K tomu hrála hlučná hudba a němečtí vojáci vše fotografovali.

Ve škole nám paní učitelka řekla, abychom od vojáků nic nebraly, protože oni nás fotografovali a fotky posílají do světa, aby se lidé ve světě přesvědčili, že nás Němci přišli zachránit před hladomorem.

Němečtí vojáci zatím vykrádali naše obchody zejména s potravinami. Kolem krku nosili věnce buřtů, pod pažemi tlačenkou a na velkých táccích nosili zákusky a různé dobroty.

Praha vítala Hitlera zařatými pěstmi a jen pražští Němci ho při příjezdu vítali s prapory, když mířil k Hradu.

V Brně však byla velká sláva u příležitosti příjezdu Hitlera a celá proněmecká lavina se stahovala k německému domu, na dřívějším Lažanského náměstí. Před kostelem svatého Tomáška byla postavena tribuna. Byla jsem tehdy malá holka a díky tomu jsem se dostala až pod tribunu. Vše jsem viděla zblízka, napřed šli Hitlerjungen s bubínky, kteří vytvořili špalír od Německého domu až k tribuně. Pak nastoupili vojáci s prapory pod tribunu. Nakonec vyšel z Německého domu za obrovského jásotu Hitler a za ním celý jeho doprovod. Hitler vystoupil na tribunu, zvedl ruku, dav ztichl a on začal hovořit. Dál jsem na nic nečekala a drala se ven z davu. Ten mě však jen tak pustit nechtěl a dostat se ven nebylo vůbec jednoduché. Lidé v davu mi nadávali, strkali do mne a když jsem se dostala daleko od nich na Údolní ulici, skoro jsem neviděla, z nosu mi tekla krev a tak ani nevím jak jsem se dostala do útulny. Tam jsem dostala velký nářez, že ještě dnes vím, že s Němci si nikdy nemám nic začínat a Hitlera nemohu považovat za člověka.

Tenkrát mi bylo 9 a půl roku a dnes, když se mi věk kloní k devadesátinám vím, že jsem svůj život po válce věnovala práci a 41 let prožila, aby se všichni měli dobře, měli střechu nad hlavou a krajíc chleba do úst, řádné školní vzdělání, v nemoci všem bylo pomoheno a všem zůstaly sociální jistoty.

Protohle jsem celý život žila a věřte ten život byl dobrý a krásný. A dnes mám dělat pokání za ten život, ve kterém jsem dala mnoho sil, aby má vlast byla socialistická?

Snad se jednou budou kát všichni Ti, kteří ukradli republiku. Za všechny vraždy, sebevraždy, za mládež jež je vychovávána bez citu, ve lži a neúctě k hodnotám, ale k touze po penězích, k bezohlednosti, chtivosti mít všechno bezpracně a nic nedávat. Jejich pokání by mělo být mnohem a mnohem těžší, protože jejich zlo, které napáchali je propastné.

A tak se těším až budou činit pokání ti, kteří letos opět budou vítat potomky sudetských Němců, kterým už loni v Brně postavili i maketu Německého domu a s otevřenou náručí včele s primátorem panem Vokřálem slibují vrácení všeho jejich majetku, protože Brno prý bylo německé.

Ale toto město bylo vždy české a Němci zde byli vždy jen přistěhovalci.

28. ŘÍJEN 1918 V BRNĚ

Karel JANIŠ

Tento den byl v Brně celkem klid. Teprve večer donesl redaktor Lidových novin Arnošt Heinrich otisk ranního vydání deníku mezi členy brněnského Národního výboru s provoláním o vzniku samostatného československého státu.

Radost vystřídal otázka: Co dělat? Z redakce volali do Prahy a Antonín Švehla až kolem půlnoci sdělil: Dělejte, co můžete a co uznáte za vhodné! Účastníci porady se rozešli domů s tím, že ráno bude moudřejší večera. Živo bylo pouze na místodržitelství a na policejním ředitelství – na obou místech se páliły spisy, které se neměly dostat do nepovolaných rukou Čechů.

Pražský 28. říjen 1918 započal v Brně 29. října. Na Velkém náměstí, jež bude nazváno náměstím Svobody, vyslechlo mnoho lidí zprávu o událostech v Praze a přesunuli se k Besednímu domu, v němž začal úřadovat brněnský Národní výbor. Důstojníci i vojáci se již zbavili symbolů monarchie na uniformě a z narychlo svolaných členů Sokola, Dělnických tělovýchovných jednot a Orla vznikla první ozbrojená národní stráž k zajištění pořádku a klidu. Několik členů

Národního výboru odešlo k místodržiteli baronu Heinoldovi, který se ovšem bránil předat jim moc a vyžádal si několik hodin na konzultaci s Prahou a Vídní. Odpoledne již souhlasil s požadavkem, aby moc předal radovi Janu Černému (*žil v letech 1874-1959, za 1. republiky byl zemským prezidentem na Moravě a několikrát předsedou vlády a ministrem vnitra*) a aby odešel na dovolenou. Národní výbor jmenoval Moravskou správní komisi ve složení: zemský agrární poslanec Kuneš Sonntag (1878-1930), státoprávní demokrat Hynek Bulín (1869-1950, autor vzpomínkové knihy Jiskry a plameny v roce 1930), sociální demokrat Karel Vaněk (1866-1924, v letech 1920-21 brněnský starosta) a římsko-katolický kněz a politik Jan Šrámek (předseda Čs. strany lidové, několikanásobný ministr, za války předseda čs. exilové vlády v Londýně, od dubna 1945 do 25. 2. 1948 místopředseda vlády). Dvě místa v této komisi, jejímž úkolem bylo podílet se na řízení státní správy, byla nabídnuta německým politickým stranám, ale vedení těchto stran převrat neuznávala a odmítla delegovat své zástupce do komise. Do večera téhož dne

převzal Národní výbor železniční stanici a poštovní ředitelství. 30. října moravsko-slezský vrchní soud, státní zastupitelství, finanční prokuratura a finanční úřad.

Zatímco četnictvo bylo zemským velitelstvím dáno k dispozici Národnímu výboru, snadné to nebylo s vojskem. Vždyť v den převratu tu byly dva pluky německé pěchoty = na 4 000 lidí. 30. října člen Národního výboru Jaroslav Stránský (právník, vydavatel Lidových novin, majitel nakladatelství František Borový, ministr čs. exilové vlády v Londýně a poválečné čs. vlády do 20. 2. 1948, žil v letech 1884-1973) jednal s velitelem místní posádky. Podařilo se dosáhnout vytvoření české posádky k 31. říjnu 1918 a postupného odjezdu německých vojáků a důstojníků.

Avšak v německých rukou zůstávala i nadále brněnská radnice. Brněnští Němci se nemínili vzdát svých pozic, věřili, že se zachrání v provincii Sudetenland, kterou z německých krajů na Moravě vytvářeli ve Vídni. I když v Brně žilo téměř 61 % Čechů, na brněnské radnici neměli ani jednoho představitele. V tom spočíval rozdíl mezi Brnem a Prahou, v níž od 60. let 19. století byla radnice v českých rukou. Od 3. listopadu 1918 probíhalo jednání o předání moci, ale bezvýsledně. 4. listopadu byla odpoledne zastavena práce v továrnách a na 50 000 pracujících manifestovalo na náměstí Svobody za konfiskaci válečných zisků, vyvlastnění velkostatků a velkých továren, za úplné občanské svobody a socialistickou republiku. Část demonstrantů vnikla do místností policejní správy na radnici a vyházel na ulici spisy, které lidé na ulici roztřhali; stejný osud stihl rakouský prapor vyvěšovaný na věži radnice.

5. listopadu 1918 se německá radnice vzdala moci nad Brnem a tato zpráva se roznesla velmi rychle po celém Brně.

Od svého založení v roce 1243 mělo Brno německou správu, která 6. listopadu 1918 byla proměněna v českou. Na doporučení Národního výboru se vládním komisařem pro správu Brna stal dosavadní správce přerovského hejtmantství rada Petr Rytíř Kernldmayer z Ehrenfeldu. Bylo oznámeno, že spolu s vládním komisařem provede správu města správní komise složená ze 16 českých a 8 německých členů. Z okna radnice byl vyvěšen červeno-bílý prapor a ve 12.00 hodin zazněly z arkýřů věže Staré radnice fanfáry ze Smetanovy opery Libuše. Dojatí shromáždění Brňané spontánně rozpívali Hej, Slované a Kde domov můj. Tisíce a tisíce lidí ten den považovaly za největší svátek v životě svém i města Brna, v němž jim a jejich předkům bylo upíráno i nejmenší právo, v němž byl český jazyk vypovězen z úřadů i z ulic, v němž donedávna neexistovala česká škola a kulturní instituce. V tomto smyslu promluvilí členové brněnského Národního výboru Hynek Bulín, Alois Konečný a Karel Vaněk.

A v tomto vědomí závažných změn v životě našich předků i v životě města, v němž žijeme, si zejména letos, po 100 letech, význam 28. října připomeňme a vzpomeňme!

Po 28. říjnu na jižní Moravě

3. listopadu 1918 se ve Znojme sešli zástupci Němců na jižní Moravě a 6 německých poslanců v čele s Oskarem Teufelem nazvalo území jimi zastupované „*Německým krajem jihomoravským*“ připojeným k německo-rakouskému státu a k zemi dolnorakouské podle práva na sebeurčení. Již 5. listopadu 1918 dolnorakouský a 12. listopadu 1918 celorakouský parlament rozhodnutí ze Znojma schválily. K tomuto kraji patřilo 195 obcí z tehdejších okresů Znojmo (78 obcí), Hustopeče (10), Dačice (28), Hodonín (2), Moravské Budějovice (15), Moravský Krumlov (18) a Mikulov (43).

Brněnský národní výbor poslal do Znojma výstrahu, že počínání Němců bude považováno za velezradu a podle toho bude proti nim postupováno. Současně začal mobilizovat ozbrojené síly. Na Hodonínsku vznikla tzv. Slovácká brigáda. Proti 1 500 – 2 000 pěšákům, 50 kulometům, několika dělům a dalším 500 mužům z řad Němců stálo na 6 000 mužů, 40 kulometů a 6 děl. Byla zahájena přísná blokáda celého německého „*kraje*“ v železniční dopravě a v dovozu potravin. Od Jihlavy, Brna a Břeclavi postupovaly naše vojenské síly. 31. října byla obsazena Břeclav, 20. listopadu Pohořelice, 4. prosince Miroslav, 16. prosince Znojmo a o den později zbývající území až k hranicím Československa. České obyvatelstvo nadšeně vítalo naše vojáky. Teufel a další uprchlíci do Rakouska a pokračovali v nenávislné kampani proti ČSR.

Nejen na jižní Moravě, ale i v pohraničí na severu Čech a Moravy se pokusili o odtržení těchto oblastí od ČSR a o připojení k sousednímu Německu nebo Rakousku. Tehdy před 100 lety byly tyto jejich pokusy neúspěšné.

Karel Janiš

ŠLI PŘED NÁMI

Rostislav Třískala – 75 let od násilné smrti

29. října 1943 byl nacisty ve Vratislavi zbaven života rodák z obce Hovězí u Vsetína, v níž se narodil 22. dubna 1905 v učitelské rodině. Absolvent studia chemie a fyziky na brněnské přírodovědecké fakultě a středoškolský pedagog těchto předmětů v Banské Bystrici, v Chustu a Užhorodě, ve Dvoře Králové a naposledy na gymnáziu v Brně-Husovicích, kde působil též jako organizátor kroužku čtenářů marxistické literatury a ruského jazyka.

Za nacistické okupace redigoval tiskový orgán ilegálního krajského a od léta 1941 ilegálního zemského vedení KSČ, jehož byl Třískala členem, Hlasy z podzemí a od října 1942 Moravskou rovnost. Na jejich stránkách, které se podařilo zachránit a vydat v roce 1985 v nakladatelství Blok, se lze přesvědčit o vysoké úrovni jeho článků, nabitých informacemi o tehdejší situaci a jejich politickým hodnocením.

Po zatčení 12. prosince 1942 a výsleších v Kounicových kolejích a vyhlášení rozsudku smrti ve Vratislavi byl konec jeho života. Odešel vysoce vzdělaný, obětavý a skromný člověk, zanícený bojovník za zájmy pracujících a vášnivý odpůrce nacismu. Naši vyučující po válce na tomto gymnáziu nám vzpomínali na svého kolegu, aniž měli představu o jeho ilegální činnosti v KSČ. Bylo by jisté zajímavé, zda u příležitosti určitého kulatého výročí gymnázia v Brně-Husovicích, jehož jsem v roce 1950 absolventem, vzpomínají na pedagogy, kteří v minulosti na gymnáziu působili, tedy i na Rostislava Třískalu.

Karel Janiš

28. října před 100 lety bylo uveřejněno PROVOLÁNÍ NÁRODNÍHO VÝBORU ČESKOSLOVENSKÉHO

Bylo v něm uvedeno:

„Lide československý! Tvůj odvčej sen se stal skutkem. Stát československý vstoupil dnešního dne v řadu samostatných, svobodných, kulturních států světa. Národní výbor, nadaný důvěrou veškerého lidu československého, přijal jako jediný a odpovědný činitel do svých rukou správu svého státu“.

Po staletích nesvobody, kdy Čechům hrozilo poněmčení a Slovákům pomaďarštění, vznikla Československá republika, k níž se 30. října 1918 připojil slovenský národ Martinskou deklarací. První světová válka končila, přestaly existovat německé císařství, rakousko-uherská monarchie, osmanská říše. A již v únoru 1917 carský režim v Rusku a po něm v listopadu 1917 ovlivnila vývoj v Rusku, ale i v celém světě revoluce, která předala moc sovětům, půdu rolníkům a vyhlásila heslo Mír národům. Ve snaze zabránit šíření těchto snah ve střední Evropě souhlasili státníci Dohody se vznikem národních států na troskách monarchie: vedle Československa Rakousko, Maďarsko, Království Srbů, Chorvatů a Slovinců. K radosti státníků Dohody nedošlo ke změně společenského zřízení, byla reorganizována státní správa, stanoveny hranice a symboly nových států. Po celou dobu naší 1. republiky řešily vlády postavení pracujících, národnostní otázku a zahraničně politickou orientaci.

Poprvé zanikla Československá republika v důsledku mnichovské smlouvy čtyř velmocí 14. a 15. března 1939. Podruhé k 1. lednu 1993, poněvadž politická reprezentace Čechů a Slováků nebyly schopné dohody na další existenci společného státu. V den státního svátku – 28. října – věnujme vzpomínku těm, kteří se zasloužili o vznik Československa v roce 1918 a o jeho obnovu po 2. světové válce – především na shromážděních u pomníků padlým v obou válkách. Tak nejlépe odpovídáme těm, kteří hovoří a píš, že není třeba ctít 28. říjen, když společný stát neexistuje! **Karel Janiš**

Komunistický svaz mládeže (KSM) PROTESTUJE!

V neděli 30. září 2018 podpořil Komunistický svaz mládeže (KSM) několik aktivit k připomenutí 80 let od Mnichovské zrády. Spolu s dalšími se členové KSM zúčastnili i shromáždění „Přízrak Mnichova se vrací“, které se konalo v podvečerních hodinách na Václavském náměstí v Praze a pořádaly ho iniciativa Ne základnám, České mírové hnutí, Alternativa zdola a další mírové a protiválečné organizace.

Na této akci vystoupil i zástupce Komunistického svazu mládeže, který zúčastněné seznámil se společným prohlášením české a německé protifašistické mládeže ke zmíněnému 80. výročí Mnichovské zrády. Podobně jako jiné zúčastněné organizace i KSM zde měl svůj prapor, na kterém byla kromě názvu svazu i podobizna slavného latinskoamerického revolucionáře Ernesta Che Guevary.

Po skončení akce přistoupili k členovi KSM, který předtím držel uvedený prapor, příslušníci Policie České republiky. Policista člena legitimoval se zdůvodněním, že je „podezřelý na spáchání extremistického trestního činu“ nesením zmíněného praporu - takový pojem ovšem český právní řád nezná. Následně bylo policistou upřesněno, že měl na mysli „trestný čin schvalování nebo projevu sympatií k hnutí směřující k potlačování práv a svobod.“ Po dotazu, co je na praporu špatného, přítomný policista lživě prohlásil, že vyobrazená osoba - Ernesto Che Guevara - je „jeden z největších masových vrahů v dějinách“. Byly přítomny desítky účastníků demonstrace, kteří se stali svědky této události a proti provokativnímu zároku policistů hlasitě protestovali.

Komunistický svaz mládeže protestuje proti tomuto politicky motivovanému omezování vyjadřování a shromažďování na veřejném prostranství, které je o to skandálnější, že se stalo na akci věnované 80. výročí Mnichovské zrády a méně než týden před komunálními a senátními volbami. Komunistický svaz mládeže odsuzuje tuto antikomunistickou provokaci a zdůrazňuje, že podobizna Ernesta Che Guevary je jedním ze symbolů celosvětového zápasu za socialismus a komunismus.

Pokusy o antikomunistickou kriminalizaci v České republice nesmí projít!

Předsednictvo ÚR Komunistického svazu mládeže, 30. 9. 2018

SPOLEČNÁ DEKLARACE mladých českých a německých komunistů

My, Komunistický svaz mládeže (KSM) a Socialistická německá dělnická mládež (SDAJ), si připomínáme 80 let od ostudného Mnichovského diktátu. 30. září 1938 byla podepsána smlouva mezi Adolfem Hitlerem, Benitem Mussolinim a zástupci Velké Británie a Francie o postoupení velké části československého pohraničního území Třetí říši. Otevřela se tím cesta k rozbití Československa, okupaci zbytku území, zahájila se tím agrese nacistického Německa v druhé světové válce.

V této době již 5 let upevňoval Adolf Hitler a nacismus svou moc v Německu. Fašistický teror se obracel proti komunistům, sociálním demokratům a Židům. Prokázal své výbojné plány připojením Rakouska. Československo se stalo azylem pro mnoho německých antifasistů prchajících před útlakem ze své země. Komunistická strana Československa stála v čele protifašistického zápasu. Lidové hnutí k obraně i přes diktát v záříjových dnech bylo ukázkou širokého vzdmutí antifasistického boje. Svaz sovětských socialistických republik přes obtížnou mezinárodní situaci, hrozbu izolace i ohrožení pro sebe nabízela upřímnou všestrannou pomoc v boji s fašismem.

Je charakteristické, že SSSR potvrdil v kritických dnech představitelům Československa svůj závazek k vojenské pomoci bránícímu se Československa, i kdyby to odmítli ostatní jeho spojenci. Zrada "spojenců", imperialistických států Velké Británie a Francie, kteří měli ručit za celistvost Československa, byla typickou ukázkou imperialistické politiky, snahy o odvrácení agresivity fašistického imperialismu směrem na východ a SSSR. Stejně tak bylo bolestnou zkušeností rozhodnutí vládnoucí buržoazie nebojovat nebo přímo sabotovat lidové antifasistické hnutí a vůli k obraně Československa.

Tato zrada závažně oslabilu sebevědomí lidu a rozpoutala ruce fašismu. Okamžitě po připojení pohraničních oblastí Československa k Třetí říši následovalo vyhnání 350 tisíc československých občanů a teror vůči antifasistům. Okupace zbytku Československa následovala, stejně jako napadení a zotročení dalších národů Evropy, která stála životy desítek milionů lidí. Byl to opět první stát, v kterém vládla dělnická třída, SSSR, který nesl největší tíhu bojů a zásluhy za osvobození a za konečnou porážku fašismu v květnu 1945. Vítězství národů nad fašismem otevíralo cestu k budování socialistické společnosti i v našich zemích, kde výrobní síly patřily pracujícím.

Dnes, po kontrarevolučních porážkách, vládnou v našich zemích opět kapitalisté a vykořisťovatelé námezdní práce. Agresivita imperialismu se zvětšuje. Protestujeme proti zpochybňování antifasistického boje, zlehčování významu a viny fašismu, ztotožňování obětí a viníků. Protestujeme proti pokusům o revizi výsledků 2. světové války. Bojujeme proti pokračující agresi NATO vůči Rusku, proti cíli NATO zvýšit náklady na obranu na 2% HDP. Budeme jako mládí komunisté stát v první řadě protifašistických a protiimperialistických zápasů, v boji za socialismus jako jediné záruce, že se nebude opakovat tragédie války a fašismu.

■ OSOBNÍ PORADCI MINISTRŮ ZÍSKALI 85 MILIONŮ. Velkorysá byla exministrně práce a sociálních věcí Michaela Marksová (*Engelsová, jak ji trefně jmenoval senátor Kubera*), která poradcům za čtyři roky zaplatila 138 milionů korun nikoliv ze svého, ale z prostředků státu. Pracovali na podkladech pro ni a pro tiskové oddělení. Ministru Jurečkovi připravovali podklady pro jednání vlády. Po 8 milionech obdrželi poradci ministrů zdravotnictví a vnitra. Skoro 9 milionů vydala poradcům ministrně obrany, známá svými „*znalostmi*“ minulosti, když řekla, že naši legionáři bojovali u Bachmače proti Hitlerovi. Statisíce přidělili poradcům i další exministři, jak bylo uvedeno v Právu 23. července 2018. Andrej Babiš uvedl, že by si poradce měli platit ze svých prostředků. (*Čtenáře těchto údajů napadne otázka: to nejsou na ministerstvech tak schopní lidé, aby potřebné podklady ministrům připravili?*)

■ AMERICKÝ ZPĚVÁK AL JOURGENSEN HODNOTIL. V Právu 23. července 2018 řekl, že v nejhorších nočních můrách ho napadlo, že Donald Trump mohl být zvolen prezidentem, ale upřímně si to nemyslel. Celá Evropa nyní zažívá populistickou vlnu a vidí, že se přelévá sem, i když si nemyslel, že k tomu dojde. Jenže se to stalo a teď s tím musíme něco udělat. Doufá, že tu jsou i další lidé. Ví, co se stalo v posledních týdnech v Itálii, je tu Maďarsko a Polsko. Velmi se obává o naši zemi, když si vezme, jak jste dospěli k demokracii a měli jste prezidenta literáta a teď tam máte hlupáka. A o tom je prý deska, kterou právě vydal. (*Z tohoto hodnocení mohou mít radost organizátoři demonstrací i školáků proti prezidentovi, předsedovi vlády, kteří neuspěli podle svých představ ve volbách sněmovních i prezidentských, superdemokraté, v čele s předsedou ODS a „charismatickou“ režisérkou komedie Odcházení, kterou už někteří vidí v roli hradní podnámky po dnešní prezidentovi...*)

■ HEREČKA KLÁRA CIBULKOVÁ SI NEVÍ RADY. V příloze deníku Víkend z 28. července 2018 uvedla, že s režisérkou Martinou Kinskou připravuje takový nezávislý projekt pod názvem „*Agent tzv. společenský*“, který je o tom, že dítě zjistí, že jeho rodiče ho zplodili proto, že na sebe byli vzájemně nasazeni jako agenti StB, ač se do sebe zamilovali. Projekt je o obyčejné rodině v 80. letech, o vydírání, zradě a vině. Herečka by ráda, aby představení dostali do škol. Vždy prý by následovala diskuse, aby mladí lidé měli představu o tom, co se tady dělo a že se to může stát znovu možná ne ideologicky, ale z materiálních důvodů. V dějepisu se moderní dějiny minulého století zastavily u osvo-

bození a pravěk máme probraný (*tam už není co padělat, snad doplnit o nové nálezy archeologů*). Herečka ví z vlastní zkušenosti, když o tom mluví se svým synem nebo s manželovou patnáctiletou dcerou, je strašně těžké jim vysvětlit, o co šlo. Premiéra projektu by měla být na podzim a těší se na tuto práci. (*Nejen historici, ale i herci a herečky nám už nyní v divadelních představeních povídají o minulosti, někdy i s hanobením naší vlajky.*)

■ Předseda TOP 09 a europoslanec Jiří Pospíšil láteřil na ČT 24 17. srpna 2018 v předvečer jednání kancléřky Merkelové s ruským prezidentem Putinem. Vidí v jednání ohrožení bezpečnosti Evropy i naší země před Ruskem, vypočítával možné tématické okruhy jednání. V nichž se nemo-

hou domluvit. (*Jak to, že se kancléřka předem strážníka Pospíšila nezeptala, zda vůbec má do Moskvy k jednání s Putinem jet. Podobné láteření vzniká, když kdokoliv jedná s čínským prezidentem.*)

■ POSLANEC VÁCLAV KLAUS MLADŠÍ O NAŠICH MISIONÁŘÍCH V AFGHÁNISTÁNU. V Právu 13. srpna 2018 napsal, že smyslem armády je především chránit vlastní zemi, což naše není schopná. Bojovat a umírat v cizích zemích čeští vojáci se souhlasem vlády a parlamentu mohou, což by ale mělo mít nějaký jasný důvod a cíl. Václav Klaus ml. ho v Afghánistánu nevidí. A rozvedl jiné pojmání světa tamějších lidí a jak sovětskou, tak americkou berou za okupační a snaží se je vyhnat. A připomněl, že všichni budou křičet, že jde o naši spojeneckou povinnost. A skutečně křik, láteření a už vůbec to, co si poslanec za ODS dovolil napsat, když ODS má v celé věci jasno, hned nastalo. Pochopitelně první se zvala poslankyně ODS Jana Černochová, předpřemýšleně sněmovního výboru. Byla v Afghánistánu několikrát a mluvila i s afghánskými vojáky. Prý se tam situace díky našim misím zlepšila a naši vojáci byli rovnocenným soupeřem nepříteli. Rozvinula se debata, v níž převládá názor, že i když je mise NATO od počátku podpořena řadou rezolucí Rady bezpečnosti OSN, jde o dlouhodobé řešení situace v zemi a zda vojenské řešení je to pravé ořečové. 22. srpna 2018 na poslaneckém klubu ODS umývali poslanci Václavu Klausovi ml. hlavu za jeho výroky a musí si uvědomit politiku ODS při podpoře akcí NATO v Afghánistánu. Poslanec řekl, že jednání klubu jsou tajná a nebude médiím nic povídat. (*Vedení ODS by chtělo jednomyslné stanovisko od*

svých poslanců, což vyčítá jednáním orgánů strany a státu před listopadem 1989, kdy všichni hlasovali jednomyslně.)

■ VYJÁDRIL SE I EXPREZIDENT VÁCLAV KLAUS. Už titulkem úvahy v Mladé frontě Dnes 18. srpna 2018 ... 21. srpen 1968 nespádl z nebe, naznačil, oč mu jde. Že je připomínán pouze okamžik jeho tragického konce a jeho ničivé následky v následujících letech. Téměř není uváděno delší dobu trvající, velmi pozitivní a mnohé slibující optimistické období našich moderních dějin, které tomu smutnému konci předcházelo. Šlo o významný autentický společenský pohyb, o mimořádnou příležitost, kterou jsme dostali a měli povinnost ji využít. V této souvislosti Václav Klaus odmítá výrok Milana Uhdeho, že šlo podle rozhovorů se Škvoreckým a s dalšími o neodpovědné třeštění, které nutně vyvolá okupační zákrok Sovětské armády. Exprezident považuje následujících 20 let za ztracenou dobu, v níž byl jako vůdčí marxistická „síla“ v naší ekonomii vyhozen z Akademie věd, nemohl učit na vysoké škole a jeho texty nebyly publikovány. (*Podobně se vyslovil prezident Miloš Zeman v besedě na TV Barrandov 30. srpna 2018. Mnoho dalších lidí si muselo najít zaměstnání v jiném oboru, většinou v dělnických profesích, scházeli se v menších skupinách a čekali na změnu poměrů.*) Podle Václava Klause toto dvacetiletí naší zemi pomohlo. Po srpnu 1968 prý komunismu nevěřil už téměř nikdo, a proto v listopadu 1989 nemohla zvítězit snaha komunismus vylepšit a zachránit tak, jak bylo ambicí roku 1968. Velice zásadní je tvrzení exprezidenta, že rok 1989 nebyl pokračováním roku 1968, nechtěli jsme socialismus s lidskou tváří, třetí cestu mezi kapitalismem a socialismem, chtěli jsme kapitalismus (*tehdy jen 4 % podle průzkumů veřejného mínění*), trh s pluralistickou demokracií (*ale o tom veřejně nikdo nemluvil, stále jen o návratu k demokracii a do Evropy s vidinou, že do 2-5 let dožene vyspělý Západ, budeme tam jezdit za zdejšími zbožím, což tehdy říkal i exprezident Václav Klaus*). **kj**

Co dělat, Volodě?

ČTVRTLETNÍK VÝBORU NÁRODNÍ KULTURY LÍPA

V 1. čísle z roku 2018 přináší příspěvky opět na vysoké úrovni. Prof. Stanislava Kučerová již tradičně odsuzuje dnešní devastaci naší národní minulosti, naší kultury v 19. století.

Naše národní hymna je považována za sentimentální a cukrkandlový výtvor, i když kupodivu přečkala všechny režimy, jimiž jsme prošli. Kdopak by dnes na Tyla vzpomínal v dobrém? Ale my vzpomínáme nejen pro tu hymnu, ale i na literáta, redaktora časopisu Květy, vynikajícího divadelníka, dramatika i herce, organizátora divadelních a společenských činností, prvních českých báľů. Ani stopy po vážné snaze zařadit Tyla do dějin našeho obrození. Podobně je to s Havlíčkem, který prý byl na parádní dovolené v Brixenu, který ovšem byl před 150-160 lety zapadlou horskou samotou málo se podobající modernímu rekreačnímu centru v malebném údolí. Trpěl samotou odříznut od rodiny, od světa, v kterém žil a pracoval. Havlíček vše vylíčil s humorem v Tyrolských elegiích.

Autorka stati věnuje pozornost Karlu Hynku Máchovi a poukazuje na Jakuba Arbesa, který rozluštil Máchovo písmo a vyslovil přání, aby básníkovo soukromí zůstalo utajeno. Bylo porušeno až v 90. letech 20. století. Sexualita přestala být dnes tabu. Popkultura sytí sex bez zábran, od rána do večera máme být sexy, užívat sexu, sledujeme celebrity a jejich sexuální skandály, nahota již unavuje a nudí atd. Jsou toho různé týdenní časopisy.

Stanislava Kučerová zdůrazňuje působení Jana Nerudy, Boženy Němcové, Karla Jaromíra Erbena, celý růženec jmen – Sládka, Sovy, Březiny, Bezruč, Neumanna, Dyka, Hory, Seiferta, Holana, Nezvala, kteří jsou pevně zakotveni v našem písemnictví. Nejčastějším terčem kritiky je Alois Jirásek a v jeho zastoupení je odmítnut i František Palacký i T. G. Masaryk. Jako středoškolský profesor dějepisu psal historické povídky a romány, respektoval historická fakta, vytvářel dobové situace i postavy tak, jak to dovoluje básnická licence. Hlavní pře se vede o místo husitů, Bílé hory a národního obrození v našich dějinách. Historická pravda nedovolí přistupovat na přepisování našeho národního dějepisu a podléhat hanebnému znešvecování a nactiutrhání.

Spisovatel Vlastimil Vondruška, známý autor o naší národní minulosti, píše, že od mládí mu vštěpovali úctu k našim předkům a lásku k této zemi, učil se národní dějiny, českou literaturu, navštěvoval památky spjaté s národní minulostí, chodil do divadla, kde zněla čeština, jásal, když naši sportovci vítězili, na stožár stoupala vlajka a zněla hymna, která opěvuje naši nádhernou a požehnanou zem. Kdy-

by byl za vlastizradu trest smrti, za to, že někdo chtěl tuto zem a její lid vydat nepříteli. Ale tak, jak byl vychován, je prý dnes špatně. Zločinem vlastizrady je dnes vlastenectví. Dozvídá se, že tahle zem nepatří nám Čechům, ale patří všem, celému světu. O svém osudu nesmíme rozhodovat my, ale za nás myslí OSN, NATO, Evropská unie, lidskoprávní organizace a mezinárodní soudy. Národy, které dobře hospodařily, mají své bohatství odevzdat těm, které hospodařily špatně. Nezná takovou situaci a podivuje se. Vždy jsme pomáhali potřebným. Od středověku do téhle země přicházeli cizinci a usazovali se tu za existence tří podmínek – přijmout naši víru, ctít zákony českého krále a poctivě se žít. České království bylo pohostinnou zemí a s otevřenou náručí byl vítán každý, kdo chtěl s námi žít v míru. V závěru uvádí, že mu mohou spílat, ale on zůstane Čechem a vlastencem, bude dál milovat tuhle zem, psát knihy o českých dějinách, bude chválit předky za to, že tuhle zemi chránili proti nepříteli, že ji budovali k obrazu svému, že z neúrodné krajiny, sevřené horami, vybudovali zemi medem a strdím oplývající. Odmítl vlastizradu a bude se chovat tak, aby se mohl v budoucnu podívat do očí svým dětem a vnukům.

Jiří Knop, Škola

//Po chodbě školy potácí se školák, /motá se, je grogy, /lomcuje klikou, cítit jsou drogy. /školník zametá zbytky marihuany. /Učitelky pijí kávu a polykají antidepressiva, /ředitel hledá pevnou skobu /a padákovou šňůru /Všichni se vážně tváří, /jsou tu novináři a novináři, novináři ... /Malá dívenka, takové sotva rozvité poupě, /pervitin, hašíšové doupě /a zpívá si Červený šátečku, /kolem se toč /Proč je tolik lidí zlých, /proč jenom, proč? //

Jiří Knop, Co je to za svět?

//Tenhle svět už se mi nepozdává, /valí se svinstvo jako žhavá láva, /faleš a triky, podvody, /žena se za peníze dává /a žádný kabát nemá z ostudy /Již nemám sílu mluvit tenhle svět, /ve kterém je faleš leda k smíchu /a moderní je žít v hříchu. //

Vladimír Pinta, Exekutor lidumil

//Má tatíček se synáčkem hovor /Hus, Palach, Masaryk? /Kdo tvůj vzor? /Můj vzor je tatíčku právník Sokol, /exekutor budu jako on. /Do ručky košťátko, vymetu kouty, /chaloupky české provětrám // /Tatíčku trošičku mě rmoutí, /Houmlesy všechny kam schovám? //

Marek Řezanka, Balada o České televizi

//Že poplatky lidem vadí? /Platíte? Pak platit chcete? / (televizi, kamarádi) /řekl Samek z Rady Čé Té /Že ta drzost mnohé hněte? /Však i mně to hýbe žlučí /ještě teď mi v hlavě hučí /Krom toho i bl-

bost kvete. /Nemyslet nás kanál učí /Objektivní? Ale jděte ... /Moravec se nepředvádí? /Předvádí, vždyť on si plete /činnosti – už dlouho řadí /ideolog mnohaleté propagandy – to pak řvete /V Otázkách ty, jež chce, mučí /Kéž by vklouzl do papučí /To, co nechce, rychle smete /Že prý za kvalitu ručí /Objektivní? Ale jděte ... /Na Clintonovou si vsadí /Trump je pro ně jenom zmetek /jako Zeman – to jsou hadi /Vykřikují: Uhnu, skřete /Pláčou nad hromadou cetek /spadneme prý do područí /Ruska. Fakt? Kuš, klidně spěte /To jen televize pučí /Objektivní? Ale jděte ... /Že lid platí? Že jen čuči? /Exekucím neporučí /Zaplatí – tak div se, světe / (Lži holt stojí) Že jen mručí /Objektivní? Ale jděte ... //

Marek Řezanka, Balada o nesmyslném pokřiku kvůli pravdě

//Vyplýnulo z analýzy /Čé Té Topce zkrátka straní /Zeman potom výtky sklízí /že tu televizi haní. Prý má účty k vyrovnání /Mně poplatky radost kalí /nechci kanál od Bakaly /ať si Čé Té prachy shání /někde jinde. Teď má svaly /Šašci jsou pryč, král se klaní. // /Kalousek ze sálu mizí /s Němcovou jsou k pouštění /nebo i k pláči – srdce ryzí /hodnoty zas nejspíš brání /Zanedbají znenadáni /potrefené husy v dáli /Asi se těch pár vět bály. /Prodejní jsou stále k mání /Zařvou smíchy všechny sály. /Šašci jdou pryč, král se klaní // /Topka nám nic nenabízí /pouze cirkus z našich daní: /Berousek má aspoň vizi /Většinou tři splní přání /zlatá rybka – ale páni /Schwarzenberg anebo Dalík /ti se našich zájmů vzdali /Nemá Kalousek být v bání? /Kauz má hodně, byl by zralý /Šašci jdou pryč, král se klaní // /Větší svině se víc válí /Ego velké, přehled malý /Tuhle přesně v bodě tání /Epigoni opět řvali /Šašci jdou pryč, král se klaní //

Marek Řezanka, Hlavní hrozba dnešních dní.

//Jaký stát všem nejvíce hrozí? Ten, k němuž teď všichni vozi /vojska, zbraně, tvrdé řeči /to nám prý mír zabezpečí /Běda, když se bránit bude /teprve pak pozná úder /Má jenom vade drobnou /medvěda vši nesezobnou ... //

Marek Řezanka, Přece jasná hrozba

//Každý školák dobře ví, že /Rusům je zas k NATO blíže /Různé cizí armády /má teď přímo za zády //

Pozn.: Supermediokrat Václav Moravec o dovolených nevysílal své rozumy k nedělnímu obědu, ale vždy od 20 hod. opakoval školení mužstva svým pořadem Fokus. Vypadá to tak, že bude i v poledne i večer – opakování je matkou jeho moudrých pořadů, k nimž zve stále moudřejší lidi. Globál ho chválí.

Karel Janiš

ODEŠLI VÝZNAMNÍ PŘEDSTAVITELÉ VĚDY

O jejich skonu neinformuje veřejnoprávní televize, ale časopis **Společnosti přátel jižních Slovanů v České republice Slovanský jih**, širší veřejnosti málo známý. Navíc vychází v Brně, což je i v jiných případech od Prahy daleko.

V letošním 2. čísle samotný šéfredaktor časopisu Ivan Dorovský píše o **PhDr. Viktoru Kudělkovi, CSc.**, který opustil svět 11. ledna 2018. Odešel autor prvního československého Slovníku slovinských spisovatelů s nástinem hlavních vývojových etap slovinské literatury (1967) a rozsáhlé práce *Slovinská literatura 1, 2* (1974, 1977). A velkou pozornost věnoval našemu divadlu a dramatu, zejména dílu Karla Čapka.

Ve stejném čísle časopisu jsou tři strany věnovány dalšímu vědci, který se celoživotně věnoval staroslověnině. 15. prosince 2017 zemřel **prof. PhDr. Radoslav Večerka, DrSc.** Vydal např. *Slovanské počátky české knižní vzdělanosti* (1963), několik vysokoškolských učebnic – *Základy slovanské filologie a staroslověnštiny* (1966), *Počátky slovanského spisovného jazyka, studie z dějin staroslověnského jazyka a písemnictví do konce 11. století* (1999), *Staroslověnská etapa českého písemnictví* (2010). Jeho posledním cílem je *Slovník českých jazykovědců v oboru bohemistiky a slavistiky* (2013). Jeho vědecké dílo obsahuje na 600 bibliografických položek. V uvedeném oboru vychoval několik generací studujících.

V 3. letošním čísle časopisu je uveden **prof. PhDr. Ctibor Nečas, DrSc.**, který skonal 19. prosince 2017. Jeho práce se týkají dvou závažných témat. S mimořádnou pečlivostí se zajímal o snahy silícího českého kapitálu na konci 19. a na počátku 20. století proniknout na slovanský jih a vydal např. *Na prahu české kapitálové*

expanze (1987), *Podnikání českých bank v cizině 1898-1918* (1993), *Balkán a česká politika: pronikání rakousko-uherského imperialismu na Balkán a česká buržoazní politika* (1972). Vydal též publikaci T. G. Masaryk a východní Morava (1997) o roli TGM jako poslance rakouského parlamentu.

Prací o Balkáně bylo vydáno mnoho zejména i v naší době po válkách v 90. letech. Ale prof. Ctibor Nečas je průkopníkem a zakladatelem historie romského etnika na vědecké úrovni. Věnoval jí celkem 258 titulů. Zásadní je jeho monografie *Holocaust českých Romů* (1999), která vyšla i v anglickém překladu. Dále vydal *Romové na Moravě a ve Slezsku* (2008), publikaci *Žalující píseň s podtitulem O osudu Romů v nacistických koncentračních táborech* (1993) o životě romské zpěvačky Růženy Danielové a její rodiny z Mutěnic, kterou sepsal s folkloristou Dušanem Holým. Bylo by zajímavé zjistit, zda v jeho písemnostech nezůstaly přípravné podklady k jeho dalším pracem o romské problematice. Snad se dostaly do Archivu Masarykovy univerzity a neskončily v popelnici, jak se bohužel někdy stalo a stává v takových případech.

Časopis Slovanský jih se dlouhodobě věnuje příchodu dětí z Řecka po roce 1949. V letošním 4. čísle časopisu je otištěn obsáhlý úryvek z knihy vzpomínek S domovem v srdci (2014), v němž jeho autor, šéfredaktor časopisu prof. Ivan Dorovský, vzpomíná na cestu do Brna, jak se na nádraží ptal, jak se dostane na Gorkého ulici a jak byl přijat do stavu v Moravské ženské útulně Marie Steyskalové v Brně, kde už bylo několik dalších chlapců z Makedonie. Tam začal jeho život v Brně, který pokračoval studiem na gymnáziu na Antonínské atd. atd.

V 3. čísle časopisu vzpomíná Ivan Dorovský na **prof. MUDr. Rajko Dolečka**, který zemřel 20. prosince 2017. Jako lékař popularizoval zdravou výživu a dietologii. Byl vášnivým obhájcem svého národa, což se ukázalo v jeho knihách *Jihoslovanskí bratři Srbové, Chorvati a Muslimové* (1992), *Žaluji* (1998, 1999, 2000), *Necen-zurované obrazy z dějin Kosova a Metochie* (2009), *Hovory s generálem Mladíčem*, *Inventura v 89. letech – Ve stínu Balkánu* (2014), *Sto let od počátku 1. světové války* (2014). Jen v Haló novinách vycházely jeho stati o událostech v 90. letech, které je pravdivě charakterizovaly. Naše média sice o skonu prof. Dolečka informovaly, ale z dnešních hledisek pomlouvání srbského národa, z hlediska oprávněnosti bombardování Bělehradu z „humanitárních“ důvodů, o jeho účasti na shromáždění v Moskvě k výročí konce 2. světové války, aniž se zeptal našich „přátel“ z Ruské federace, zda s může zúčastnit.

Časopis *Slovanský jih* přináší články o tématech, která se dnes nenosí, o staroslověnině a jejím badateli, o těch, kteří k nám přišli po roce 1949 a o které se Československo všestranně postaralo, o historikovi s velkým H, který se věnoval romské problematice tak, jak dosud nikdo a vůbec minulosti i současnosti Slovanů na Balkáně. Zasluhu mají především prof. Ivan Dorovský a jeho spolupracovníci. Neuškodí občas připomenout obsah časopisu, napít se čerstvé vody z neotrávené studánky.

Karel Janiš

Nesmíme zapomínat ani na tuto temnou skvrnu v stoleté historii republiky.

VYHLÁŠENÍ.

Ve srozumění s prezidentem vrchního zemského soudu a vrchním státním zástupcem ustanovuje se v základě § 429. trestního řádu soudního

právo stanné

pro město Velké Brno a veškeré obce politických okresů Brno—venkov, Boskovice, Hodonín a Třebíč

ve příčině zločinu vzbouření uvedeného v § 73. trestního zákona.

To se prohlašuje s rozkazem, aby se každý varoval veškerého pobuřujícího srocování, všeho podněcování k tomu a všelikého účastenství na něm a poslušen byl nařízení úřadů, která pro potlačení tohoto zločinu budou vydána, neboť by jinak každý, kdo by se zločinu toho po vyhlášení těchto nařízení dopustil, byl dle práva stanného souzen a smrti potrestán.

V Brně, dne 13. prosince 1920.

Viceprezident

zemské správy politické na Moravě.

★ ŠLI PŘED NÁMI

Kurt Konrad – 110. výročí narození

Kurt Konrad, vlastním jménem Kurt Beer, se narodil 15. října 1908 v Třebíči v rodině židovského obchodníka a podnikatele. Po studiu na německém klasickém gymnáziu v Brně studoval na lékařské fakultě v Praze, navštěvoval přednášky filozofie a studoval marxisticko-leninské spisy. Aktivně působil ve studentském i trampském hnutí a v roce 1928 vstoupil do KSČ. Od roku 1930 se stal redaktorem *Rudého práva*, *Tvorby* a šéfredaktorem *Haló novin*. Jeho články byly věnovány literární kritice, dějinám umění, vnitřní i mezinárodní situaci a byly z pera výborného novináře. Zanechal studia medicíny a stal se profesionálním revolucionářem. Ve 2. polovině 30. let se hlouběji zajímal o historii a hlavně o teoretické otázky lidových hnutí a revolucí. Výsledkem byla kniha *Španělské revoluce*. Mnoho jeho dalších úvah a poznámek zůstalo v konceptech a byly vydány v roce 1949 pod názvem *Svoboda a zbraně*. Právem je Konrad považován za jednoho ze zakladatelů naší marxistické historiografie. Po rozpuštění KSČ působil jako tiskový ataše na zastupitelském úřadě SSSR v Praze a tuto činnost využíval v protifašistickém odboji. 1. března 1941 byl zatčen, vězněn na Pankráci a Zwickau a v Drážďanech, kde byl 15. září 1941 popraven. Odešel hluboce vzdělaný, skvělý novinář, publicista i teoretik.

Pozn.: Nakladatelství Orego vydalo v roce 1997 monografii *Čechem volbou, Militantní racionalista Kurt Konrad*, v níž její autor Miloslav Ransdorf podrobně charakterizuje život a dílo Kurta Konrada.

Karel Janiš

Co přináší začátek divadelní a hudební sezóny

Opera Národního divadla Brno premiéruje (17. X.) Janáčkovu Lišku Bystroušku v rámci **Mezinárodního operního a hudebního festivalu Janáček Brno 2018**. V roce 1920 vyšel v Lidových novinách kreslený seriál z pera Stanislava Lolka. Malíř, původně lesník, Mařákův žák na pražské Akademii, dodržoval linii Lidových novin ilustrovat soudobé dění karikaturami, včetně humoristického seriálu. Spisovatel, básník, dramatik, novinář a překladatel Rudolf Těsnohlídek psal na seriál text. Paradoxně dětská bajka přežila tragickou postavu, kterou byl její autor. Zda se na něm podepsal jeho původ, byl syn pohodlného, nebo traumatizace soudnickáře a válečného zpravodaje v krvavých Balkánských válkách roku 1912, je otázka. Skvělé, sociologicky laděné soudničky psal léta, zatím co běžný soudnickář díky prostředí soudní síně odpadl nejpозději po roce. Balkánské války, jako předobraz zákopové války, si za 10 týdnů vyžádaly na 200 tisíc mrtvých a psychické trauma z nich mohlo být příčinou jeho sebevraždy v roce 1928. Služebná u Janáčků Marie Stejskalová vyprávěla pisateli těchto řádků příběh Bystroušky ve dvou verzích. V původní: v kuchyni si četla Lidovky a kreslenému seriálu se dlouze smála, což vzbudilo Janáčkův zájem. Ve druhé, pozdější verzi: Janáčkoví seriál doporučila jako námět pro operu. V obou případech má zásluhu na filozofickém příběhu o prchavosti času, jenž excelentní dramatik Janáček, autor libreta, literárně povýšil a umocnil hudbou. Vznikla tak jeho nejhranější opera a nezbyvá než Jiřímu Heřmanovi popřát opět jemnou ruku a dirigentům Marko Ivanovičovi a Robertu Kružíkovi důstojné vyrovnání se s partiturou.

Hausopera reprizuje (14. 15. X.) po zářijové premiéře jednoaktovou operu Poslední pólo z produkce spolku Hausopera. Zakladatelé spolku jsou autorský tým sestávající ze zpěváka a libretisty Josefa Škarky, skladatele Marko Ivanoviče, hudebního publicisty Borise Klepala a režiséra Petra Haška. Jde o operu site specific – operu šitou na míru místa, jimž je bazén Městských lázní na Rašínově. V představení vystoupí vedle interpretů i olympionička Alžběta Dufková a její tým akvabel. Libretista vytvořil příběh o přátelství dvou starších kamarádů, narušeném láskou k lepé mladé děvě. Skladatel nezařazuje svůj opus mezi artificální hudbu ani do populáru, podmínky bazénu vyžadují specifické nástrojové obsazení – akordeon a bicí včetně zábradlí kolem bazénu. Působí tu neuvěřitelně, ale Marko Ivanovič má za sebou úspěšnou operu Čarokraj inspirovanou knihou Geralda Durrella Mluví balík, provedenou v pražském i brněnském Národním divadle. Stejně neuvěřitelně působilo, když na tiskové konferenci zaznělo – zpěvák může plavat a současně zpívat. Autor těchto řádků, emeritní plavec vytrvalec a potápěč pak dlouze přemýšlel nad vizemi inscenátorů a ekonomikou dechu zpěváků. Navíc oba soupeři v lásce si to rozdají v jednom z nejtvrdějších vodních sportů, ve vodním pólu, náročném na kondici i dech. Spolek Hausopera plánuje do roku 2020 realizovat další opery na brněnských místech s géníem loci. Budou v prostředcích ne tak náročných na interprety. V Zemanově kavárně na Josefské a v Ženiškově knihkupectví v Alfa pasáži.

Činohra v Mahenově divadle premiéruje (19. X.) drama Jacques Préverta Milenci nebes. Čtenáři bude bližší předloha, scénář filmu Děti ráje. Autor jako scénárista v týmu s režisérem Marcelem Carné natočil od 30. let 20. století sérii kultovních filmů Černé série. Vyjadřovaly rozštěpení a rozklad francouzské společnosti, jež vyvrcholilo porážkou Francie nacistickým Němcem. Černá série pokračovala během války a Děti ráje tam patří. Natáčení začalo v roce 1943 v době kolaborantské vlády ve Vichy. Tříhodinový film byl dokončen v roce 1945 a hlavní roli si zahrál legendární francouzský mim Jean-Louis Barrault. Hrál roli zakladatele francouzské pantomimy 19. století Jean-Baptiste Gaspard Debura, vlastním jménem Jana Kašpara Dvořáka,

rodáka z Kolína. Autoru dramaturgie Pavlu Jurdovi lze popřát lehkou ruku a režiséru Mariánu Amslerovi snové pojetí, odpovídající atmosféře filmové Černé série. Naskytá se otázka o stavu naší společnosti ve srovnání s Francií 30. a 40. let 20. století.

Městské divadlo Brno reprizuje (18. 20. 21. X., 2. 3. 7. XI.) kaleidoskop obrazů nazvaný Osmyčky z pera libretistů Stanislava Slováka, Jana Šotkovského a Petra Štěpána na hudbu Karla Cóna. Dle libretistů tak reagují na 100 let republiky, ale zcela opačným způsobem než glorifikací. Dějinami provází diváka dvojice zrádců, připravujících historické prohry a katastrofy. Od bitvy na Moravském Poli po požár Národního divadla. První obrazy diváka zaujmou vtipem, ale poznenáhlu se dostává stereotyp negací na způsob televizního pořadu Zuzany Bubílkové a Miloslava Šimka S politiky netančím. Na obranu libretistů je nutno inscenaci přiznat mnohem vyšší úroveň, než měl jejich předchozí opus Brněnské kolo. Nelze pochybovat, že kus si svoje specifické publikum najde. Budou to náctiletí a milovníci muzikálu. Jak hra graduje publikum se, řečeno s Gogolem, směje samo sobě, což je lepší než by podleho pocitu bezmoci a smutku nad realitou.

HaDivadlo reprizuje (11. X.) po zářijové premiéře scénickou esej režiséra J. A. Pitínského 68. Mínen je rok 1968 v kontrastu mezi Francií a tehdejší ČSSR. Z Francie je představována studentská revolta na Sorbonně, vše laděno v duchu filmů francouzské Nové vlny – Godardovy Čiňanky. ČSSR roku 1968 představuje nostalgické posezení současných pamětníků, vzpomínajících na Truffautův film Ukradené polibky. Dle anotace je to hravá scénická esej J. A. Pitínského jako volání po avantgardě. Pokud takto vidí dramatická 60. léta další generace, jedná se o autorské dílo Matěje Nytry a divadelního kolektivu, vypovídá to něco o současném stavu společnosti. Dramatické události stíhaly jedna druhou: stavba Berlínské zdi, Karibská krize, dodnes plně nevysvětlený atentát na prezidenta Kennedyho a vzápětí následující zastřelení atentátníka, zapojování USA do Vietnamské války a vrchol desetiletí, rok 1968. Ve Francii nástup levicové studentské generace, obírající se sny o změně společnosti dle zmatených receptů. U nás nástup generace, snažící se zlidštit už povolující totalitní společenský systém a nastoupit ekonomickou Třetí cestu. Ve Francii padl De Gaulle a studentská vzpoura byla rozbita, u nás s blahovolným souhlasem Západu. 7. armáda USA, dislokováná na území Spolkové republiky, odstoupila o 70 – 90 km od našich hranic a náš pokus o reformu byl o rok později utopen v krvi demonstrantů. Je pochopitelné, že režiséru Pitínskému dnes chybí velké společenské vize. Ale kde je v současném mainstreamu, opakujícím nedotknutelné mantry, vzít?

Divadlo Polárka premiéruje (20. X.) dramaturgii povídky Hermanna Hesseho Siddharta. Autor, nobelista, se stal v 60. a 70. letech idolem mládeže pro směs východní filozofie, odpor k měšťáctví a snový styl svých děl, ač povídku vydal r. 1922. K Orientu měl blízký vztah díky rodině matky, po léta působící v indických misiích. Za pozornost stojí – v dnešním nuceně multikulturně naroubovaném světě – nešel cestou misionáře, ani obdivovatele Orientu. Po cestě do Indie zjistil stejně jako Kipling: Východ je Východ a Západ je Západ, ti dva se nikdy nesetkají. Bude zajímavé jak pojme dramaturgii náročného textu režiséra Hana Mikolášková a hlavně jak jej bude interpretovat mládež od 9 let.

Divadlo Radost reprizuje (19. X.) slavnou filmovou pohádku Břetislava Pojara a pozdější televizní seriál Potkali se u Kolína pod názvem Pane budeme si hrát. Radost získala souhlas k převedení příběhu dvou medvědů do jevištní podoby. Hravý duch předlohy odpovídá naturelu scénáristy a režiséra Vlastimila Pešky.

Hudebně-dramatická laboratoř JAMU Divadlo na Orlí v září zahájila sezónu hrou Světová duše. Jde o autorskou inscenaci

(Dokončení na straně 14)

(Pokračování ze strany 13)

režiséry a vedoucí pedagožky absolvujícího ročníku činoherního herectví Oxany Smilkové. Autorka, širokého uměleckého záběru, režisérka ruské divadelní školy i malířka, klade otázky do jaké míry smíme zasahovat do příběhu z pera klasiků, konfrontovat ho s jinou dobou, časem, prostředím, abychom ho nezprimitizovali. Potud anotace autorky a proto se k inscenaci vrátíme. Po zářijové premiéře se reprizuje (24. 25. X.) původní muzikál Anna Kareninová Autor scénáře, hudby a režisér inscenace Aleš Kohout volně zpracoval stejnojmennou románovou předlohu a interprety jsou studenti absolventského ročníku muzikálového herectví. Anotace autorky Světové duše navozuje otázku zda k třem muzikálovým inscenacím rozsáhlého románu uváděným od Maďarska po Rusko připojit další. Odpověď bude hledat divák.

Hudební fakulta JAMU uvádí v nové sezóně koncerty laureátů soutěží 2017/2018. V oboru housle a klavír je to (25. X.) Misaki Tanaka a Marie Jakabová s programem složeným ze skladeb Bohuslava Martinů a Sergeje Rachmaninova. Z oborů hoboj, klavír a zpěv jsou to Eliška Slavíková, Martin Nosek a Vojtěch Šembera s programem složeným ze skladeb Françoise Poulence, Karla Szymanowského, Sergeje Prokofjeva, Roberta Schumanna, Vincenza Belliniho a Wolfganga Amadea Mozarta.

Rajlich vystavuje v Trnavě

Osmadesátiletý předseda brněnského multioborového uměleckého Sdružení Q doc. ing. arch. **Jan Rajlich ml.** byl 12. září hostem závěrečného 31. autorského večera cyklu Polslovo v Polském institutu v Bratislavě.

Večer byl věnován 100. výročí vzniku Československa a pořadatelé tohoto cyklu tak připomněli i propojení tohoto významného grafického designéra na slovenské i polské kulturní prostředí. Jan Rajlich ml. Dvě desetiletí vedl obor průmyslového designu na Vysokém učení technickém v Brně. Svou tvorbu – design, volnou grafiku i malbu – prezentoval na více než 250 kolektivních výstavách v České republice i v zahraničí na 28 samostatných výstavách.

Od 13. září do 25. listopadu je otevřena výstava nejnovější plakátové tvorby Jana Rajlich ml. na X. Trienále plakátu Trnava Poster v Galerii Jána Koniarka v Trnavě.

bhl

Co přináší galerie a muzea v říjnu a listopadu

Galerie Architektury na Starobrněnské 18 prezentuje v září a říjnu výstavu a současně dialog nazvaný Drazí architekti... – Etika architektury. Z Brna bude přenesena do Galerie Jaroslava Fragnera v Praze. Výstava se pokusí ukázat, s jakými etickými dilematy se architekti v rámci své praxe potýkají. Projekt chce podnítit diskusi na téma role architekta v současné společnosti – jak je vnímán samotnými architekty, tak i jinými profesemi, které se zabývají společenskými či environmentálními tématy, ať jsou to geografové, sociologové, antropologové, politologové, kunsthistorici, filozofové, umělci, ekonomové, politici atd. V období modernismu architekti, urbanisté a další odborníci, zapojení do procesu plánování měst, sdíleli přesvědčení, že jejich posláním a odpovědností je usilovat o lepší místa k životu. Po selhání modernistického projektu se k takové roli mnoho architektů či urbanistů nehlásí, postmoderní architektura přijala politickou ekonomiku pozdního kapitalismu a zřekla se souvislosti se společenskými problémy. Architektura se tak stala čím dál zřetelněji sociálně a politicky slepou. Tolik několik úryvků z anotace výstavy. Pro dokreslení – po uplynulých 30 let se nikdo neodvážil znovu vystavit v kompletu panely koláže Krohova Socio-logického fragmentu bydlení z let 1930–33, byt jsou k dispozici v depozitáři Špilberku. Bydlení širokých vrstev od roku 1989 na rozdíl od části architektů modernistů nikoho z povolání nezajímalo. Krejcarův obrovský rekreační objekt ve tvaru lodi v Trenčianských Teplicích je ponechán zkáze a Fuchsovo koupaliště Zelená žaba tamtéž je rekonstruována nikoliv podle památkářů, ale podle přání investora, takto krále hazardu z blízkého Uherského Hradiště. Od realizace koupaliště roku 1936 se tam naučilo plavat několik generací z celého okolního kraje. Nejstarší brněnská společnost po Matici Moravské, Muzejní a vlastivědná společnost Brno, založená r. 1873, dělá vycházky k klikvidované Lídlově vile na Mokré Hoře, postavené podle Fuchsova projektu – místo zbourané terasy tam zeje jáma na bazén, stavební práce jsou zastaveny, vila je vystavená žvlům a investor sbírá luxusní auta. Poučná je i vycházka k perle podnikatelského baroka, zámečku politika Sládka v Útěchově a dalším architektonickým solitérům tam i v širším okolí.

Moravské zemské muzeum v Dietrichsteinském paláci prezentuje od 18. X. výstavu pod názvem Jak se poznávali: moravsko-slovenské vztahy v letech 1848–1919. Jde o součást mezivládního projektu České a Slovenské republiky Společné století ke 100 rokům republiky. Připomenuty

budou události revolučních let 1848/1849, kdy z Moravy směřovaly výpravy slovenských dobrovolníků na Slovensko proti Maďarům. Josef Václav Frič utekl do ciziny, aby prošel v Londýně a Paříži výcvikem ve vojenské škole polské emigrace. V červnových revolučních bouřích roku 1848 organizoval boj na barikádách, po porážce povstalců, stíhán zatykačem, bojoval ve Štúrově protimaďarském slovenském vojsku, kde utrpěl vážné zranění. Budou ukázány vazby předních českých osobností na Slovensko. Vítězslav Novák složil svou symfonickou báseň V Tatrách pod dojmem svých horolezeckých výstupů. Maďarský tisk viděl v cestách českých osobností do tehdejších Horních Uher panslovanskou propagaci. Vydal v dnešní terminologii fake news – český skladatel se při horském výstupu v Tatrách zabil. Novák ve svých pamětech s nelibostí uvádí jak zprávu, převzatou českými listy, musel telegramem dementovat. Po zrušení slovenských gymnázií roku 1871 směřoval proud slovenské mládeže za vzděláním do Čech. Vazby slovenských osobností na český prostor prezentuje zakladatelská osobnost Československého státu Milan Rastislav Štefánik. Stipendium Československé jednoty mu umožnilo studium na pražské Technice. Získal ho díky spolku Detvan, sdružujícím slovenské studenty v Praze, na doporučení hlavy spolku, tehdejšího medika, později politika, Vavro Šrobára. Štefánik tak dostal možnost navázat kontakt s profesorem T. G. Masarykem a stal se stoupencem jeho myšlenek. Mohli bychom pokračovat dál, ale nejlépe se podívat na výstavu.

Moravská Galerie v Pražákově paláci prezentuje od září výstavu Inez Tuschnerové. Návštěvníci Janáčkovy opery z řad pamětníků dodnes vzpomínají na její kostýmní návrhy k inscenacím Janáčkových oper, ať to byl Osud, Káťa Kabanová či Věc Makropulos. Do notového záznamu Janáčkových skladeb vytvořila řadu kreseb a Janáčkově věnovala i několik art protisů a gobelínů. Málokdo z diváků, jež znali její kostýmní návrhy ke stovce inscenací pro naše přední divadelní scény, věděl o jejich přátelských kontaktech s Oskarem Koschou, u něhož v 50. letech absolvovala letní kurz. Absolventka pražské VŠUP v ateliéru monumentální malby je vedle osobností jako byly Antonín Kybal, Jan Rajlich nebo Jiří Trnka jedním z prvních tvůrců co užívali věhlasnou techniku art protis a později artaig, vyvinutou ve Výzkumném ústavu vlnářském v Brně. Je příznačné pro dobové zvraty, že žádná z interiérových realizací Inez Tuschnerové v architektuře se nedochovala. Nedochovaly se ani provozy Vlněny, kde se art protis a artaig tvořil. /V-zh/

Festival brněnských národnostních menšin Babylonfest skončil

Další ročník festivalu Babylonfest 2018 brněnských národnostních menšin a etnik, které působí na veřejnosti prostřednictvím činnosti svých 14 zájmových kulturně-osvětových spolků, vyvrcholil v sobotu v parku Moravského náměstí akcí Babylon pod Špilberkem.

Přes značné teplotní ochlazení po nočním dešti sledovali zájemci v ulicích středu Brna průvod krojovaných skupin a na náměstí ukázky tanců i hudby z jejich staré vlasti. Národnostní menšiny se pak pochlubily veřejnosti ochutnávkami svých gastronomických specialit.

Předchozí páteční večer v Křišťálovém sále Staré radnice patřil koncertu Podoby hudby. Ruský kulturně osvětový spolek na Moravě (RKOSM), který koncert organizoval, reprezentovala operní pěvkyně Táňa Soto Janošová s klavíristou a skladatelem Martinem Jakubíčkem. Ten zhudebnil a tato dvojice umělců i představila verše s názvem Morava od předsedkyně RKOSM, ruské básnířky Ljubov Vondouškové.

Za polský spolek Polonus zdárně účinkovala pěvkyně Martina Macho s klavíristkou Helenou Fialovou. Předvedly polské písně a též árii Smích z opery Manon Lescaut.

Dětská lékařka z Boskovic Rula Macháčová a klavíristka Lidiya Golubková účinkovaly za řecký nadační fond Hellenika. V jejich podání zazněly skladby Cacciniho, Martinů, Čajkovského a Křičky.

Velký aplaus sklidila dvojice veselých zpěváků při kytáře Serhije Derda (člena opery Janáčkova divadla v Brně) a Julije Jefimčuk z Ukrajinské iniciativy Jižní Morava. Křišťálový sál roztleskali rozvernými písničkami jako: Išlo divča lučkamu, Oj u višnevomu sadku nebo Černí očka jak teren.

Německý kulturní spolek region Brno zaplnil prostory Staré radnice svým znělým operním hlasem Martino Hammerle - Bortolotti, rodák z tyrolského Innsbrucku. S Martinou Macko přednesli dvě árie z opery Veriho a Schillera Panna Orleánská.

Koncert uzavřel za ruský spolek sólem na klavír gymnazista Vojtěch Antoš, který studuje ruštinu. Zahrál známý „Let čmeláka“ od Rinského-Korskova a „Valčík“ od Arama Chačaturjana. (vž)

Babylonfest Brno 2018 v podání vietnamské menšiny ve Viet-Palace v Olomoucké ul. 63 dne 22. září 2018. Foto Václav Žalud

NIKDY NENÍ POZDĚ NA SPOKOJENÝ TÝM

Z nakladatelství Portál přichází na knižní trh stošestatřicetistránková publikace, které dali její autoři Ben Furman a Tapani Ahola název *Nikdy není pozdě na spokojený tým – Model dvojité hvězdy*. Z finského originálu ji přeložila Johana Sandqvist. Obálka s použitím ilustrace Kaie Kujasala je dílem Kateřiny Tvrdé.

Když se Furman a Ahola v devadesátých letech rozhodli aplikovat principy krátké terapie zaměřené na řešení problémů v pracovní oblasti, byli v této sféře světovými průkopníky. Jejich snaha odvrátit pozornost od analýzy problémů k žádoucímu stavu a cílům se však ukázala jako účinná. Postupně vypracovali velmi přehledný a srozumitelný model dvojité hvězdy (Twin Star), který je určen pro vedoucí i podřízené, členy pracovních týmů i různých komunit. Autoři zjistili, že největší vliv na to, jsou-li lidé v interpersonálním kontaktu v práci spokojeni, mají čtyři faktory: jestli se jim dostává ocenění, jestli zakoušejí úspěch, jestli je o ně pečováno a jestli se v práci mohou zasmát. To je jedna čtyřcípá hvězda jejich modelu. Čtyři cípy druhé hvězdy představují náročné pracovní momenty: diskusi o problémech, dávání a přijímání kritiky, práci se zraněními a způsoby, jak se vyrovnat s překážkami. Každý z těchto osmi faktorů je v knize jasně popsán za pomoci mnoha tipů, příkladů a otázek.

Johana Sandqvist, za svobodna Špírková, v Praze studovala na Prvním reálném gymnáziu a Univerzitě Karlově, odkud vedla její cesta za studiem na univerzity v Tampere a Helsinkách. Jejím hlavním oborem na Helsinské univerzitě byly finský jazyk a kultura, vedlejšími obory literatura, dějiny umění a překladatelství – tlumočnictví. Absolvovala též pedagogickou přípravu. Nyní na Vyšší odborné škole pro dospělé ve Vantaa učí převážně finštinu. V roce 2014 přeložila do češtiny knihy finské spisovatelky Sally Simukkové *Bílá jako sníh a černá jako eben*, které u nás vydalo nakladatelství Egmont. Z finštiny přeložila do češtiny i Furmanovu knihu *Nikdy není pozdě na šťastné dětství*, kterou nakladatelství Portál vydalo v roce 2015.

Bohumil Hlaváček

Alena Bartošíková obohatila knižní trh Baladou o Vlčím vrchu

Balada o Vlčím vrchu je název publikace Aleny Bartošíkové, která přichází na knižní trh z brněnského nakladatelství Karla Kovaříka Littera a přivádí čtenáře na moravsko - slovenské pomezí. Do kraje, v němž žijí ženy, které umí čarovat. Místní léčitelky, záhadné ženské vnímané jako čarodějky, jako bohyně. Léčí a zařkávají nemocné lidi i dobytek. Umí vysvětlit i to, nač lidé jen pomyslí.

Tato tematika je blízká i návštěvníkům Městského divadla v Brně, které loni 20. května uvedlo premiéru nové adaptace románu Kateřiny Tučkové *Žitkovské bohyně*, ke které přidal její autor režisér Dodo Gombár podtitul *Krev je krev*. Většina repríz byly vyprodána už před premiérou. Divadlo uvádělo tuto inscenaci ještě na sklonku letošního května. Syrová a psychedelická inscenace nenechávala nikoho klidným. Žitkovské bohyně byly tajemné ženy, nadané nadpřirozenými schopnostmi. Uměly léčit, věštit, přičarovat lásku ale i uřknout. Právě to jim přinášelo strasti.

Nakladatelství Littera působí na českém knižním trhu od roku 1990. Jeho ediční činnost se zaměřila především na vydávání odborných publikací, speciální cizojazyčné slovníky, historické publikace, portréty zajímavých osobností, unikátní publikace o historických památkách Prahy a Brna a cestopisné publikace. Podporuje vzdělávání a posiluje národní identitu. Karel Kovařík pokládá *Baladu o Vlčím vrchu* za výrazný apel na nutnost udržovat, rozvíjet a pěstovat trvalé hodnoty mezilidských vztahů.

Bohumil Hlaváček

Naši podzimní jubilanti

V měsíci říjnu oslavují svá kulatá i nekulatá životní jubilea následující členky a členové naší MěO KSČM:

Jiřina KAHNOVÁ, Drahomíra KRAJCAROVÁ, Milena VEJROSTOVÁ, Václav POSPÍŠIL, Julius VUKUŠIČ, Emil OPRŠAL, Anton JELÍNEK, Adolf SMRŽ, Emiliána VIŠKOVÁ, Jana KUBOVÁ, Františka DVOŘÁKOVÁ, Věra BUDÍNOVÁ, RSDr. Lubomír MLEJNEK, Petr PAVLÍČEK, Zdena KOLÁŘOVÁ, Jaroslav SEDLÁČEK, Věra ŠVÉDOVÁ, Eva VÁVROVÁ, Naděžda MIŠUSTOVÁ, František BOUŠEK, Zora HRUBÁ, Ludmila CHRÁSTILOVÁ, Jaroslava VOJTOVÁ, Narcis ČAPKA, Drahoslava FÜRLOVÁ, Marie SUSÍKOVÁ, Růžena KLUSTOVÁ, Mária TRAVĚNCOVÁ, Ing. Ladislav BÝČEK, Adrián Klapetek, Jiří TOMÁNEK, Jiří ZEMAN, RNDr. Květoslava BORECKÁ, Emma KŮROVÁ, Františka ONDŘÍKOVÁ.

Všem našim oslavencům děkujeme za práci pro stranu a sociálně spravedlivou společnost a do dalších let přejeme pevné zdraví, klid a pohodu! ZO (MO) KSČM, LKŽ Dobromysl a redakce ECHO. Redakce se zároveň omlouvá těm oslavencům, kteří nebyli v minulém čísle uvedeni.

did

Výsledek voleb nejprve podrobí analýze

"Za uplynulé volební období se my, brněnští komunisté, nemáme za co stydět! V zastupitelstvu jsme účinně pracovali a plnili funkci důsledné opozice. To se nedá říct o zastupitelích z jiných stran. Na výsledku v Brně se podepsala i celorepubliková situace. I v Praze dopadla ve volbách KSČM ještě hůře, než v Brně.

Volební kampaň v Brně stála komunisty čtvrt milionu korun. Většinu z toho si hradili kandidáti. Nepovažují to za drahý koníček, je to práce pro lidi!

Po rozboru výsledků musíme být o to důslednější opozicí, i když nebudeme sedět v zastupitelstvu města. Je několik kauz, které musíme dořešit. Je několik záležitostí, které bude řešit nová samospráva. Např. výstavbu nové víceúčelové haly na místě dosavadního Velodromu nebo řešení staveb sportovních stadionů v lokalitě Ponava. Kritizovali jsme směnu majetku města, která měla nastat s jeho soukromým majitelem na Ponavě. Doufám, že nové brněnské zastupitelstvo se k zamítnutým směnám pozemků a dalšího na Ponavě znovu nevrátí," konstatoval Martin Říha.

vž

Žijí už jenom v našich vzpomínkách

Od 22. října 2003 soudruh plk. v zál. **Jiří Vemola**, který byl aktivním členem MěV KSČM, Komise vnitřního života strany, jíž předsedal, MíV a ZO KSČM 0501 v místě bydliště. Jeho vystoupení na jednáních uvedených stranických orgánů bylo vždy na velmi vysoké úrovni, vycházelo z jeho bohatých životních zkušeností i jeho působení ve funkcích ve straně. Vždy se vyznačovala přesnou charakteristikou daného problému a východisek k jeho řešení. Nesnášel povrchnost a slova, po nichž nenásledovaly konkrétní činy. Být členem uvedené Komise vnitřního života MěV KSČM znamenalo být žákem školy stranické práce a působení komunistů ve styku s občany na veřejnosti, dodatečně je mu možno poděkovat.

Od 26. října 2008 je to soudruh **Stanislav Flok**, člen ZO KSČM 2202, za kterou kandidoval do místního zastupitelstva. Ale členové i členky městské organizace KSČM ho znali jako pracovníka MěV KSČM a především jako správce budovy MěV na Křenové 67. V našich pamětech žije soudruh Stanislav Flok jako příklad poctivého, pracovitého a skromného člena naší strany.

Budíž jim oběma soudruhům v našich vzpomínkách věnováno jedno z předních míst.

Karel Janiš

Výpěstky zahrádkářů z Brna-Černovic upravuje Jiří Vítek.

Foto Václav Žalud.

Zelenina zaschla, ovoce je dostatek

V letošním suchém roce nedostatkem zeleniny, zato množstvím vyzrálého ovoce oplývala zdařilá Podzimní výstava výpěstků ze zahrad a vinohradů Brněnska, která byla od čtvrtku do soboty (13 – 15. 9.) v sále nad Pivovarským pohostinstvím na Mědlově náměstí 20 na Starém Brně.

To nejlepší z úrody představili členové územního sdružení Českého zahrádkářského svazu okresů Brno-město i Brno-venkov. Též Krajské sdružení zahrádkářů a vinařů jižní Moravy a Brněnští vinaři. Předseda brněnské městské organizace zahrádkářů a kandidát na nového brněnského primátora za KSČM **Martin Říha** konstatoval, že letos zápolili pěstitelé se suchem. Vybojovali oproti loňsku méně zeleniny, o to více ovoce, protože každý rok má své přednosti i zápory.

"Na získávání vláhy a na zavlažování často nemáme dostatečné prostředky, někde nejsou ani vodovodní řady či studny s vodou. Situace je špatná. Jsem rád, že se přes tyto potíže představilo na naší přehlídce výpěstků dvacet územních sdružení ČZS. Také včelaři se svými produkty a další organizace. Téma závlah je do budoucna velký úkol. Dříve jsme pozemky odvod-

ňovali, dnes potřebujeme zadržovat vláhu v půdě a v krajině. My, zahrádkáři, víme jak na to. Víme, že vlaha se snadněji udržuje v zemině s velkým podílem organické hmoty. Vyžaduje to každoročně zarývat či zaorávat kompost, chlévský hnůj a jiné v půdě na živiny rozložitelné organické zbytky. Uvažujeme jak získat dotace na budování studní k závlaze vegetace na svých pozemcích," vyložil předseda brněnských zahrádkářů Říha.

(vž)

Kantýna opět otevřena

Ve 2. patře budovy MěV je od začátku měsíce září opět otevřena kantýna.

Provoz zabezpečuje společnost MIDA – Milan Křišho.

Otevírací doba je Po - Pá od 8 do 18 hodin. Na akce v sobotu podle předchozí dohody.